

Jó Pajtás

Búcsúzkodás: a jövő nyárig, táborig...

A Jó Pajtás mesepályázatának eredményhirdetése

A mesepályázat bírálóbizottsága (dr. Bence Erika irodalomtörténész, egyetemi tanár, a Jó Pajtás Gyöngyhalász rovatának vezetője; mgr. Bordás Győző író, a Magyar Szó Kft. igazgatója és Tomán Mária nyugalmazott magyartanár, a Jó Pajtás Rügyfakadás rovatának vezetője) többnapos munka után 2012. július 23-án a következő határozatot hozta:

A Jó Pajtás szerkesztősége által meghirdetett MESEPÁLYÁZAT három díjazottja a következő:

1. **Csik Mónika** (jelszó: Volvox) – SZABADKA – Amelyben a szekrénylakók megismerkednek a Hihetetlen Mesék Könyvével; Amelyben egy kislány szekrénybe zárja a tengert, és Dugófej elhatározza, hogy úszni tanul; Amelyben Büdi kitakarítja a szekrényfeneket, és Gubera Benőre ráijeszt a Szemétszőrny; Amelyben Kajlagomb Párizsba készül, és furcsa kalandba keveredik egy kerge szamár – mesefüzér

2. **Basity P. Gréta** (Helán Csibe) – SZABADKA – Ha halat szeretnél vacsorázni, sose ugrálj párosat; Ha ennél csokis fagyit, ne a cipőboltban keresd; Ha viszont szeretnél vacsorázni, akkor ne mássz fára – mesefüzér

3. **Balogh István** (Szerénke) – PETÓFIBÁNYA, Magyarország – Szerelmes buszok.

A bírálóbizottság közlésre javasolja a következő szerzők meseit (rangsorolás nélkül, ábécésorrendben közöljük a névsort):

C. Tálás Anikó (jelszó: Jácint) – ÚJVIDÉK – Pöttömke

Csóka Ferenc (Halkirály) – NAGYMEGYER, Szlovákia
– Az aranyhal

Irsai Rita (Kaktusz) – PADÉ – A huncut és a ravasz róka

Jódal Rózsa (Mese-mese meskete) – ÚJVIDÉK
– Bence a monitor mögött

Kocsis Lenke (Fűrágó) – KUPUSZINA – Hazahívó varázslat

Kocsis Árpád (Tátorján) – KISHEGYES – Elmese

Kovács Jolánka (Liliom) – MUZSLA – A Defurcsa család

Kónya-Kovács Ottília (Ótnit) – NAGYBECSKEREK – Tintó

Lennert Tímea (Tündérke) – DOROSZLÓ –

Mesébe illő kakukkos óra

M. Krekity Olga (Csikaszk Béke) – KISHEGYES

– Füles.... – mesefüzér

Mészáros Ferenc (Próbamese) – SZENTTAMÁS

– A pók és a pillangó

Molnár József (Pacsirtatelep) – KISHEGYES – Eurokrémes palacsinta

Móra Regina (Kerítés) – SZABADKA – Zoknikirály

Pályi Tamara (Csillagbogár) – CSANTAVÉR – Dadogós Jankó

Salgó Imre (Nagymakk) – PALICS – A nagymakk, a kismakkok és a vadmalac

Szollár Anna (Vidor Manó) – ADA – A mosolyerdő titka

Szögi Eleonóra (Léda) – OROMHEGYES – Szibi elveszett boldogsága

Gratulálunk a díjazottaknak és minden résztvevőnek! A díjnyertes mesefüzér egy részét e számunk Gyöngyhalász rovatában olvashatjátok. A mesepályázat anyagából a Forum Könyvkiadó Intézettel közösen könyv is készül majd az ős folyamán.

A Jó Pajtás szerkesztősége

A Peščara helyi közösség a szabadkai Cigány Oktatási Központtal közösen képzőművészeti műhelyben való részvételt biztosított a helyi

közösség területén élő cigány gyerekek számára. Az öt napig tartó munkába összesen 26 7–14 éves gyerekc kapcsolódott be. Megismerkedtek néhány képzőművészeti technikával, rajzoltak, festettek, alkottak.

Resat Osmani: Gólyák

Zejnepa Gasi: Páva

Az itt készült munkákból kiállítás szerveznek, mely egyike lesz azon kísérő rendezvényeknek, melyeket a helyi közösség napja alkalmából (szeptember 15.) szerveznek. Katalógus is készül, melybe azoknak a gyere-

keknek egy-egy alkotása kerül majd, akik mind az öt nap jelen voltak a foglalkozáson. A műhelyt Grubanov Martinek Emília képzőművészeti oktató vezette.

EMI

Örülök a szép eredménynek, a díszoklevélnek, könyvjutalomnak, az elismerésnek...

Díjazottak

A tanév elején jó visszagondolni, mi minden szép és jó történt tavaly a sok munka, a tanulás, doli- és ellenőrzőírás mellett. Ha nem is mindenki őrizhet olyan szép emlékeket, mint akiktől most számolok be, lehet, hogy az idei tanévben többen készülnek majd versenyekre, hogy olyan szép eredményeket érjenek el, mint **Bertók Izabella, Kéring Karina, Kis-komáromi Zsombor, Horváth Edina, Csernyák Hunor, Kolompár Blanka, Varnyú Adél** óbecsei diákok, valamint az adai Cseh Károly iskola tanulói: **Szűgyi Levente, Gordán Carmen, Aleksza Annabella, Volford Dávid és Sévity Iván.**

Levente a köztársasági nyelvi versenyen második, Blanka harmadik helyezést érte el. Arról mesélnek, hogyan készültek a versenyre.

– Valójában az mehetett erre a versenyre – kezd a mesélésbe Levente –, aki az iskolai teszten a legtöbb pontot szerezte. A községim és a körzetim is első lettem. Ekkor szerettem meg igazán a nyelvtant. Azóta sokat gyakoroltunk a tanárnővel, Dobrotka Máriával. Örülök ennek az eredménynek, az emléklapnak, a könyvjutalomnak, amit a döntőn kaptam. Az idén ismét ott leszek...

– Én is megszerettem a nyelvtant – jelenti ki Blanka –, s én is sokat készültem a magyartanárnőmmel, Józsa Zsuzsannával. Mi is régi teszteket töltöttünk ki. Ezenkívül a Simonyi Zsigmond nyelvi versenyen is részt vettem, ott voltam a tartományi versenyen is, sajnos Budapestre már nem jutottam el.

Varnyú Adél viszont eljutott Budapestre.

– Fodor Anikó magyartanárnőmmel készültünk. Tollbamondást írtam az iskolában, de otthon is sokat gyakoroltam. Örülök, hogy ott lehettem e rangos versenyen, a jutalomkönyveknek: a Csongor és Tündének, a Besz-

terce ostromának, az oklevélnek...

A Kálmány Lajos Népmesemondó Versenyen Hunor jeleskedett.

– A feledékeny legény című népmesét mondtam – emlékezik vissza Hunor –, s nekem nagyon tetszett, főleg a humoros részek. Én is örülök a második helyezésnek meg a díszoklevélnek, a könyvjutalomnak, az elismerésnek.

Az Általános Iskolások Művészeti Vetélkedőjén több kategóriában szervezték meg a versenyt.

A hetedikesek és nyolcadikosok csoportjában szólóéneklésben Annabella első lett.

– Nagyon szeretek énekelni – mondja –, erre a vetélkedőre is egyedül készültem. A zenetanárnő meghallgatott, s azt mondta, jó. Angol dalt énekeltem (WHAT'S UP), s mivel tanulok angolul, így jó a kiejtésem. Énekes szeretnék lenni. Tervem, hogy Szabadkára megyek tanulni a dzsessz szakra. Zongorán játszom, s ez is föltétel a zeneiskolában. Tehát minden föltételem megvan, hogy énekes legyek. Tavaly is részt vettem Óbecsén egy énekversenyen, ott is első lettem. Nem szükséges, hogy jelentkezzenek a Megasztár vagy az X Faktor versenyre, én egyedül akarok érvényesülni. Van már saját CD-m is!

Versmondásban Zsombor lett első.

– Nagyon szeretek szavalni. Ezúttal Vass Tibor Ablak a világra című versét mondtam. Nagyon tetszik ez a vers, s sokat gyakoroltunk a tanárnővel, Benák Erzsébettel. Én is örülök az első helyezésnek, jutalmaknak – mondta Zsombor.

Izabella a második helyezést érte el a Szép beszéd versenyen.

– Találó szöveget mondtam. Nagyréti Gábor: Hogyan neveljük meg zongoratanárnőnket című szövegét a tanár úr, Szűcs Budai Engelbert ajánlotta – mondja Izabella –, segítségével gyakoroltam a fölolvast, hangsúlyo-

zást is. A versenyen egy új szöveget is kaptam, melyet értelmezni kellett. Az idén is versenyekre majd a KMV-n.

Próзамondásban Karina is második lett.

– Karinthy Frigyes: Reggel hatkor című művét mondtam. Nekem sokat jelent, hogy a zsűri nagyon megdicsért, s ez lehet, hogy kihatással lesz az életemre, pályaválasztásomra, ugyanis Kovács Frigyes azt mondta a sok dicséret után, hogy színészpalánta vagyok! Meg, hogy vegyék részt a KMV-n is. Hát ott leszek!

Először tartották meg az ÁMV-n a műveltségi versenyt, s az adaiak, kiváló eredményt értek el: megszerezték az 1. és 3. díjat. Erre a vetélkedőre Máriás Valéria magyartanárnő hívta föl a gyerekek figyelmét, de hadd mondják el a díjazottak:

– Engem minden érdekel – jelenti ki Dávid. – Órákon nagyon is odafigyelek a tanár magyarázatára, s mindent megjegyzek. Szeretek olvasni. Készülni erre a felmérésre nemigen lehetett, mert azt sem tudtuk, milyen lesz a teszt. Nekem sikerült. Első lettem!

– Én is szinkitűnő tanuló vagyok, mint Dávid – kapcsolódik a beszélgetésbe Iván –, s mindent megjegyzek az órákon, meg olvasni is szeretek.

Carmen a fogalmazási versenyen tűnt ki.

– Jó volt a téma. A Kirándultunk címűt választottam. Budapesten és Szegeden jártunk, s azt írtam le. Készültem is erre a versenyre, sok fogalmazást írtam, a tanárnő pedig kijavította őket.

Edina is harmadik helyezést ért el.

– Én is készültem erre a vetélkedőre – halljuk Edinától –, a tanár úr adott címeteket, több fogalmazást írtam, majd kijavította őket. Ott a Hova tovább? címet választottam, s a gimnázium előnyeiről írtam.

Kívánjuk, hogy az idén minél többen vegyetek részt a versenyeken, hogy hasonló eredményekben legyen részetek nektek is!

Az óbecsei díjazottak a magyartanáraikkal

Az adai díjazottak a tanárnőkkel

A múlt emlékei

A múlt sok formában megőrződik, és sokszor a jelenünk része marad. A megtörtént eseményeket, a pillanatok néha csak az emlékezet őrzi, máskor egy tárgyban testesül meg, például egy fényképben, vagy a polcon egy apró kavicsban, figurában kel életre mindaz, ami egyszer megtörtént, s amikor eszünkbe jut, vagy újra hasonló dolgot élünk át, újra megelevenedik. Ha szép emlékekről van szó, néha elfog minket a nosztalgia, bárcsak megint átélhetnénk azt a valamit, de ha valami rossz idéződik fel bennünk, bizony hosszú idő után is képes elszomorítani minket.

A szabadkai Ivan Goran Kovačić iskola hatodikosait, **Sótanyi Zsófiát**, **Bártol Nikolettát** és **Losonci Ádámot**, valamint a hetediket **Novák Ritát** és **Stefanović Stefánt** arról faggattuk, ők milyen formában őrzik emlékeiket, és ha eszükbe jut, ami elmúlt, az mennyire befolyásolja a jelen pillanatát.

– Ha az emlékekről van szó, a jó is meg a rossz is eszembe jut – mondja Ádám. – Rossz emlék nemcsak az, ami velem történt meg, hanem más dolgok is lehetnek, amikre nem szívesen emlékszem vissza, de azért főleg szép emlékeim vannak. Van, amikor más rákérdez, és úgy jutnak eszembe dolgok, de ha hasonló történik velem, mint korábban is, az is felidézi bennem az emlékeket, vagy néha, amikor visszapörgetem az időt, újra megcsinálnám, átelném azt a valamit. Szerintem nem baj, hogy ott van a fejünkben a múlt, nem lenne jó, ha nem emlékeznénk semmire, mert a szép később is tud örömet okozni, és tanulni is lehet a megtörtént dolgokból. Szerintem a múlt befolyásolja a jövőnket, méghozzá főleg a szép dolgok.

Zsófi inkább a szépre emlékszik vissza, és szerencsére abból van a legtöbb.

– Ha az jut eszembe, hogy valamit elrontotam, és ha újra kezdhetem, akkor igyekszem másodszorra jobban megcsinálni. Vagyis próbálok tanulni a múltból, és ha van is szomorú emlékem, akkor is inkább a szép részére gondolok, ha van. Szerintem engem nem nagyon befolyásolnak az emlékek, bár sokszor visszaemlékszem dolgokra vagy hasonló szituációk felidézhetik bennem a kellemetlen emlékeket, de megpróbálok elkerülni, hogy megint ugyanúgy történjen valami. Vannak régi játékaim, azokat gyűjtöm, mert amikor rájuk pillantok, eszembe jut, milyen jót játszottam velük. A legszebb emlékeim a táborokhoz kapcsolódnak, az ottani élmények, érzések maradtak meg bennem, persze sok fényképem is van, amelyek úgyszintén eszembe juttatják, mikor mi is történt.

– Nekem inkább szép, mint fájó emlékeim vannak – mondja Stefan. – A mai napig rossz érzés visszagondolni rá, hogy amikor hároméves voltam, elestem és lehorzoltam az arcomat. Éppen mentünk valami ünnepségre, és így nem mertem a fényképezőgép elé állni. Más rosszra nem nagyon emlékszem, mert azokat elfelejtem, a jókat pedig megtartom. A nyaralásokra, utazásokra mindig szívesen emlékszem vissza, sokszor megnézem a fényképeket, mert azok mindig visszahozzák a régi szép dolgokat. Nekem nem annyira fontos, hogy az emlékekhez tárgy is kapcsolódjon, fontosabb az, ami a fejemben megmarad. Nem foglalkozom mindennap azzal, ami volt, szerintem nem is befolyásol a múlt, de előfordul, hogy csak ülök, és eszembe jutnak régi dolgok, újra végigpörgetem az eseményeket. Ilyenkor mindig jól érzem magam.

Nikinek sok plüssállata volt gyerekkorában, és amikor rájuk néz, mindig eszébe jut, mennyit játszott velük, sőt édesapja videofel-

vételt is készített erről, ami úgyszintén eszébe juttatja a múltat.

– Az emlék szerintem elsősorban az, amit személyesen átélünk és megőrünk a fejünkben, persze videókról, képekről is sokminden eszünkbe jut. Szerintem a tárgyak kevésbé őrzik a múlt eseményeit, ezért sem gyűjtöm a tárgyi emlékeket. A legszebb emlékeink a gyerekkorból maradnak meg, mert az akkor történt rossz dolgokat valahogy könnyebben elfeledjük, a jó pedig megmarad. Többségében szép emlékeim vannak, ezekre szívesen gondolok vissza. Kell is az emlékekkel törődni, leginkább a jókkal, a rosszakat meg a legjobb elfelejteni, vagy ha úgy alakul, tanulni belőlük, és menni tovább. Ha eszünkbe is jut valami rossz, nem szabad megengedni, hogy befolyásoljon minket.

Rita szerint az emlékkönyv is őrzi a múltat, s pár év után jó érzés visszaneézni, melyik barátja mit rajzolt, írt bele, s az is jó volt, amikor őt kérték meg, hogy jegyezzen be valamit más emlékkönyvébe, mert az azt jelenti, az a valaki nem szerette volna őt elfelejteni.

– Nekem az emlék gondolatban és a tárgyakban is megtestesül, bár gondolatban több van, és persze a fényképek, videók is megőrzik a múltat. Van egy zsiráfom, amit Bulgáriából hoztam. Nagyon szeretem, és számomra mindig ugyanolyan értékes marad. Talán mikor már nagyobbak leszünk, nem nagyon tudunk a tárgyakkal mit csinálni, ezért előfordulhat, hogy egyszer továbbadjuk őket másnak vagy a saját gyerekeinknek, és elmeséljük nekik, milyen történet fűződik hozzájuk. Bizonyára fontos, hogy sok szép élményünk legyen, és azokra gondoljunk vissza, ne a rosszra, de nem jó állandóan a múltban élni. A jelennek kell foglalkozni, mert különben elhanyagoljuk az életet, és elszalasztjuk a szép dolgokat.

SZTOJÁNOVITY Livia

Kátai-tanya, Kishegyes: A lovas tábor résztvevői oktatóikkal – Szabó Brigitta a Dorka nevű lovon, Méhes Arnold a Donna lovon, Bauer Judith Szikra lován és Jankovics Ivon a Dollli nevű lovon. A kép bal oldalán Gulyás Csaba és Boros Gyevi Milivoj (Viktor), a jobb oldalon pedig Kósa Maja és Kósa Sándor oktatók.

Szerkesztőségünk nem nyaralt a szünetben, hanem a Vajdaság-szerte megrendezett gyermektáborokat járta. Erről bővebben a Magyar Szó – nyár folyamán megjelent – csütörtöki számaiban olvashattatok, most csak egy kis képes összefoglalót adunk, persze a teljesség igénye nélkül, hiszen arra mind a harminchat Jó Pajtás-oldal sem lenne elég...

FEHÉR Mária és LENNERT Géza táborjárók

Pacsér, MIT-tábor: Tíz perc szünet a Jó Pajtással – háttérnek nagyon jól megtették az iskolaudvar egyik sarkában fölhalmozott szalmabálák...

Batyutábor: Benépesült nyár közepén a zentagunaraszi iskola tornaterme: pillanatfelvétel az alsósok csoportjának oktatásáról – középen (a háttérben) Kisimre Szerda Anna oktató.

Pacsér, Kamasztábor: Az utca végén lévő „lőtérrel” érkezett vissza a táborhelyre Tibi bá’ (Nagy Tibor történelemtanár) 13 fiúból és 5 lányból álló íjász csapatával.

Pacsér, Játéktábor: Nem elég átmenni az egyik fáról a másikra egy szál kötélén, hanem még szembe is jön valaki (Ábrahám Dávid szabadkai és Borbély Adrián muzslyai tanulók egy nehéz feladat megvalósítása közben).

Róka-tanya a Ludasi-tó mellett: Biciklitúráról érkeznek „haza” a Nomád tábor résztvevői.

Felfedezték a legszemtelenebb vadászpókot

A Senckenberg Kutatási Intézmény egyik munkatársa felfedezte a világ első, szem nélküli vadászpókját.

A Frankfurtban lévő intézet felfedezését a Zootaxa című újságban jelentette be. A pókfaj átlagos méreteit nézve elég kicsi a vadászpókok átlagos méreteihez képest: teste körülbelül 12 mm hosszú, kinyújtott lábakkal pedig körülbelül hat centiméter. Mégis kiemelkedő faj – hiszen nem rendelkezik szemmel.

„A pókot egy barlangban találtam meg, Laosban, körülbelül 100 kilométer távolságra a híres Xe Bang Fai-barlangtól – nyilatkozott a felfedezésről Peter Jäger. – Eddig is tudtuk, hogy vannak ehhez hasonló pókok ilyen barlangokban, de eddig mindegyiknek volt szeme és teljes pigmentációja. A

Sinopoda scurionra ez viszont nem igaz – nem rendelkezik szemmel!”

Az evolúció valószínűleg azért hagyta ki a látás érzékszervét az állatnál, mivel élőhelyén egyáltalán nem éri semmilyen fény, így egyszerűen felesleges látnia. A kutatók azt feltételezik, hogy a faj kialakulása során folyamatosan vesztette el szemét – vagyis a hosszú folyamat során először nyolcból hat, majd négy, kettő, végül nulla szeme maradt.

Egy biztos: a pók nem éhez a barlangban, hiszen dűskál halakban, skorpiókban és rákokban. Mellesleg a nevét, a scuriont egy barlangokban használatos lámpákat gyártó cégről kapta.

Ez a Sinopoda pókcsalád kilencedik faja.

Párra lelt a hatlábú bocilány

Már párja is van annak a svájci borjúnak, amely hat lábbal született, és emiatt nem sok esélyt láttak arra, hogy életben maradjon: Lilli egy kisméretű bikával, Liliputtal „jár”.

Az immár 5 hónapos Lilli dacolt a baljós jóslatokkal, és tökéletes egészségnek örvend. Nemrégiben leműtötték háti lábait – oda nőtt a két „pótvégtag” –, és az operációhoz Svájcban Ausztriába vitték. Ott is maradt: Henndorf

am Wallersee-be került, egy állatmenhelyre, ahol párjára akadt egy Liliput nevű bikában.

Lilli és Liliput – amely egy igen zömök, leginkább „pónibika” – elválaszthatatlanok. A menhely igazgatója, Michael Aufhauser elmondása szerint Liliput az első férfi Lilli életében, és jár vele: a tehénlány mindenhol követi, mert tökéletes biztonságban érzi magát mellette.

ÁLLATKIRAKAT

Miért olyan változatosak a madarak?

A kutatók rájöttek, miért tér el olyan nagyon a madarak éneke és színezete – még akkor is, ha egy területen élnek.

Kanadai kutatók olyan fejlődési vonalat találtak a madarak színezetében és énekeiben, amely részben magyarázatot adhat a természetben uralkodó sokféleségre: arra, hogy a közeli rokonságban álló, azonos élőhelyen élő madarak is jócskán különböznek egymástól.

Paul Martin és csapata 250 madárfajt tanulmányozott a Föld minden tájáról. Madárénekek-gyűjtemény segítségével adatbázist hoztak létre a madarak élőhelyéről, színezetéről és énekeről.

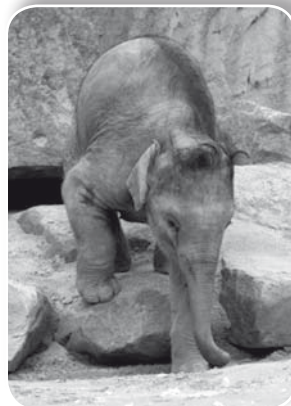
Kiderült, hogy az egy helyen élő, egymással közeli rokonságban álló madarak éneke és színezete jobban eltér egymástól, mint a különböző helyszíneken élő rokonoké – fejtette ki Martin a BBC hírportálnak.

Úgy tűnik tehát, hogy a rokonokkal közös lakóhely a természet elképesztő változatoságának egyik mozgatórugója.

A különbözőség ugyanakkor kulcsfontosságú abban, hogy a madár azonosítani tudja saját fajtát, és ne a rokon faj képviselőjével párosodjon – magyarázta a tudós, hozzáfűzve: mivel a színezet és az ének a leendő partner figyelmének a felkeltésében kap szerepet, logikus, hogy ezek a jellemvonások változnak először az evolúció során.

Törpemamutok laktak Krétán

Egy felnőtt állat akkora volt, mint egy elefántbébi – marmagassága alig haladta meg az egy métert.

A maradványokat már bő egy évszázada felfedezték, a tudósok azonban mindeddig azon vitakoztak, hogy elefántról vagy mamutról van szó. Most a Londoni Természettudományos Múzeum két paleontológusa – Victoria Herridge és Adrian Lister – a fogak újbóli

elemzése alapján azt állítja, a fossziliák inkább a mamutok családjából származhatnak.

A kutatók a miniatűr mamutok létezését azzal magyarázzák, hogy az állatok egy szigeten éltek, ahol evolúciós előnyt jelent a kisebb méret, hiszen kisebb testmérettel kevesebb energiára, vagyis kevesebb táplálékra van szükség. A BBC-nek nyilatkozó Herridge szerint kutatási eredményeik azt mutatják, hogy „Krétán a szigeti törpeség extrém mértékben jelent meg, ami az eddig ismert legkisebb mamutokat termelte ki”.

A paleontológusok úgy számolnak, hogy a törpemamutok „rendes” méretű ősei nagyjából 3,5 millió évvel ezelőtt találhatták magukat a szigeten, ahol az evolúciós kényszer miatt idővel összehúzódtak.

Magyarkanizsai győztes

Háromszázan tapsoltak Dobó Dávidnak, idei versenyciklusunk legjobb kishorgászának

Korábbi gyakorlatunkkal ellentétben az idén nem szerveztünk külön díjátadást. Tekintettel arra, hogy a nyertesek különböző helységekből valók, megtörténhet, hogy a rendezvény helyszíne távol van lakhelyüktől, az oda utazás pedig költséget jelenthet a család számára. Ezért eldöntöttük, hogy legjobb kishorgászainknak helybe visszük a díjakat, és a lakóhelyükön szervezett horgászrendezvény keretében adjuk át. A megtakarításon kívül ennek az is nagy előnye, hogy nyerteseket sokan ünneplik. Míg a zárt körű rendezvényeken csupán a három család, a házigazda és szerkesztőségünk képviselői vannak csak jelen, addig a horgászrendezvényeken akár százak is tapsolnak a nyertesnek.

Idegi győztesünknek, Dobó Dávidnak a magyarkanizsai megtartott kutyagatóverseny eredményhirdetésének keretében adtuk át a díjakat. Az ország legtömegesebb ilyen jellegű versenyének ugyanis százharminc résztvevője volt, aztán itt voltak a szervezők, a vendégek, a látogatók, a szurkolók, újságírók hada... Dávidnak tehát több százán tapsoltak.

A Bratstvo-Testvériség Sporthorgász Egyesület máskülönbén is komolyan foglalkozik a gyerekekkel, horgásziskolája, amelyet Sarnyai Csaba vezet, az ország egyik legtömegesebbje. Dávid sikerét bizonyos

Pecamustra Szabolccsal, az öcsivel

fokig egyesületi sikernek is tekintik, ezért már a díjátadást megelőzően is a győzteseknek kijáró tisztelettel viszonyultak hozzá. Lehetővé tették számára, hogy a versenypályát az újságíróknak és a díszvendégeknek fenntartott csónakkal járja végig. Azokat pedig felvilágosították, hogy a velük csó-

A szerkesztővel, Tóth András egyesületi elnökkel, meg a díjjakkal a kamerák és fényképezőgépek pergőtüzében

nakázó gyerek nem protekció révén került oda, hanem érdemei alapján ott a helye.

A díjairól csak annyit, hogy a rengeteg hasznos apróság mellett Dávid egy csúcsmínőségű és ennek megfelelő értékű feederbotot is kapott. Hogy hogyan viselkedik meg mire képes ez a bot, megtudhatjátok majd Dávid beszámolóiból.

További két nyertesünknek is hasonló keretek között fogjuk átadni a díjakat. Ennél azonban fontosabb, hogy új versenyciklus kezdődik – most!

Múltóban a nyár, kifutóban a horgászidény, a felhalmozott élményeket, tapasztalatokat jó volna írásban megörökíteni. A Horog jelszava továbbra is: Nem kötelező! A horgászásról csak az írjon, aki akar, ez ne legyen házi feladat. De megéri. Mert mi a díjakat már most elkezdjük gyűjteni

BUZÁS Mihály

Velimir Petrin és Miodrag Ćirić társaságában

Küldjetelek...

- **Élménybeszámolót**
- **Milyen halat fogtam?** (Képpel, leírással, a halszakértőknek feltett kérdéssel...)
- **Bemutatom horgászhelyemet, horgászvizemet**
- **Van egy kérdésem!**

Címünk:

**Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1.,
21000 Novi Sad**

E-mail címünk

jopajtas.bum@magyarszo.com

dunaimisi@gmail.com

Telefon: **021/457-100** mobil: **064/467-10-55**

A madárvonulás országútjai

A madárvonulást a túlélés ösztöne alakította ki és irányítja mindmáig. Ennek első számú indítéka, hogy bizonyos fajok számára sem a költőterület, sem a telelőterület nem kínál kellő mennyiségű táplálékot az év 365 napjára. Helyhez kötötteen csak azok a magevő és ragadozó madarak vészelhetik át a telet, amelyek az év minden napján nekik megfelelő táplálékhoz juthatnak. A túlnyomórészt rovtáplálékon élők viszont szinte mind a vonulók közé sorolhatók.

A fajok fennmaradása szempontjából különösen a szaporodási ciklus idején létfontosságú, hogy megfelelőek legyenek a környezeti körülmények és a táplálkozási lehetőségek. Gondoljunk csak arra, hogy költés idején a szülőmadarak egy részének saját maga ellátásán túl esetleg fél tucat éhes fióka gyomrának megtöltéséről is gondoskodnia kell.

Ez magyarázza, hogy a költöző madarak riasztó távolságok és kockázatok ellenére évente kétszer is útra kelnek. A repülés képességének birtokában kihasználják azt a lehetőséget, hogy gyorsan, nagy távolságokat áthidalva, minden évszakban a táplálékban legbőségesebb helyekre vándorolhatnak. A cél eléréséhez vezető út gyakran földrészeket köt össze, és több ezer kilométer megtételét követeli meg. Ugyanakkor egészen rövid távú vonulásokra is bőven van példa. Dél-Amerika vagy India magashegységeinek madárfajai például télen csak az alacsonyabban fekvő, melegebb régiókba húzódnak le. Ezt vertikális vonulásnak nevezzük.

Az Észak-Amerikában rendszeresen költő 650 madárfajból 520 vonuló. Az Európában és Észak-Afrikában költő 515 madárfajból 370 hazai költőterületének legalább egy részét elhagyja télire. Néhány faj, mint például a tűzok csak különösen hideg teleken távozik költőhelyéről. A melegebb vidékekre vándorló fajok sokaságának hiánya olykor azért kevésbé

feltűnő, mert az áttelelőkhöz északabbról jövő állományok csatlakoznak.

A madárvonulás az állatvilág egyik különösen magával ragadó, egyben legnehezebben megfejthető jelensége. Erről a madárgyűrével végzett jelöléses vizsgálatok szolgáltatták az első bizonyító erejű adatokat. Ezek a dán Mortensen nevéhez fűződtek. A Magyar Ornithológiai Központban Schenk Jakab 1908 áprilisában a dánok és a németek után az elsők között kezdte meg a madarak gyűrésését. Őt Herman Ottó vette a Központhoz a madárvonulás-kutatás matematikai módszerekkel való elemzésére. Az első esztendő nagy sikereként Afrikából érkezett visszajelzés egy nagyalföldről útra kelt fehér gólyáról. A hivatásos ornitológusok és lelkes amatőrök ezt követően több milliós madár megjelölésével járultak hozzá vonuló madaraink viselkedésének jobb megismeréséhez.

A kutatási eljárások fejlődése megsokszorozta a madárvonulásról szóló információkat. A nagy teljesítményű teleszkópok térhódítása és a messziről is leolvasható színes gyűrűs jelölések néhány ezrelékről esetenként tízszázalékosra növelték a madárgyűrés eredményességét. A radarral nyomon követett vonuló csapatokról vagy a rádióadóval, illetve műholdas jeladóval jelölt példányokról érkező naprakész adatok a vándorlás finom részleteire is rávilágítanak. (Az interneten jelenleg egy műholdas jeladót hordozó fekete gólya helyváltoztatását is folyamatosan követhetjük.) A vedléskor növesztett friss tollakban mért bizonyos radioizotópok arányaiból a vedlés helyére, így közvetve a telelőterületre következtethetünk.

Valamennyi vonuló madárfaj egymástól valamelyest eltérő vonulási stratégiát követ. Ráadásul sok esetben a fajokon belül is megkülönböztethetünk a vonulási útvonalak szerint elkülöníthető állományokat, úgynevezett „flyway” populációkat.

Az Európa nyugati területeiről induló fehér gólyák például az Ibériai-félszigetet megcélözva indulnak Afrikába, míg a földrészünk keleti felén költők a Boszporuszon átkelve vonulnak.

Eltérések mutatkozhatnak az öregek és a fiatalok, valamint a hímek és a tojók szokásaiban is.

A különböző állományok e sokféleség ellenére is csupán néhány, egymástól jól elkülöníthető vonulási folyosót (flyway) követnek, mert igazodniuk kell a leküzdésre váró földrajzi terepadályokhoz, illetve az időjárási korlátokhoz.

1. A csendes-óceáni vagy pacifikus-amerikai vonulási folyosó Alaszkától Kanada és az Egyesült Államok csendes-óceáni tengerpartján keresztül a Tűzföldig nyúlik.

2. A Mississippi vonulási folyosója elsősorban a Mississippi folyó völgyét követi, és Észak-Amerika szárazföldi részének nyugati felétől Dél-Amerika nyugati feléig terjed.

3. Az atlanti-amerikai vonulási folyosó Észak-Amerika keleti feléből Floridán, a Karibi-szigeteken keresztül Dél-Amerika keleti területei felé vezet.

4. A kelet-atlanti vonulási folyosó Grönlandot is magában foglalva Eurázsia északi részéről Skandinávián keresztül Afrika atlanti-óceáni partvidékére gyűjti a vonuló madarakat.

5. A fekete-tengeri/mediterrán vonulási folyosó Szibériától Kis-Ázsián keresztül Afrika északi és nyugati részéig húzódik.

6. A nyugat-ázsiai-kelet-afrikai vonulási folyosó Szibéria egy részét, Közép-Ázsiát és Afrika keleti részét köti össze.

7. A közép-ázsiai vonulási folyosót a Szibéria és az Indiai-félsziget között vonuló madarak használják.

8. A kelet-ázsiai-ausztráliai vonulási folyosón Kelet-Ázsia és Alaszka Délkelet-Ázsiába, illetve Ausztráliába vonuló madarai közlekednek.

Mindebből kiderül, hogy Délkelet-Ázsiából közvetlenül Európába vezető vonulási útvonalak nincsenek. A földrészek határain túlra kalandozó vadmadarak csak pihenőhelyeken találkozhatnak – véletlenszerűen. A felsorolt folyosókon vonuló madarak egymás útját tehát bizonyos pontokon keresztezik. Nyugat-Afrikában például egymás mellett tehetnek a kelet-atlanti, a fekete-tengeri és a nyugat-ázsiai-kelet-afrikai útvonal madarai.

A különböző vonulási sztrádák vándorai ugyanakkor vidékünkön is találkozót tarthatnak. Apajpusztán 2005 októberében szinte egyszerre figyelhattuk meg az atlanti-amerikai útvonalat használó amerikai pettyeslile és kis partfutót, illetve a kelet-afrikai-nyugat-ázsiai útvonalat követő lilebibi kóborló példányait, valamint a fekete-tengeri/mediterrán útvonalhoz tartozó pajzsoscankókat, bibiceket, arany- és ezüstlilét.

A görög történelem legrégebbi időszaka

A görögök vándorlása és letelepedése

A görögök Ázsiából költöztek Európába. Az első görög törzsek bevándorlása új hazájukba az i. e. 2. évezred kezdetén indult meg, és teljes ezer esztendőn át tartott. Beköltözésük néhány hullámban történt.

Az első bevándorló és leteleplő törzsek az akhajok, míg az utolsók a dórok voltak. Vándorlásuk idején a görögök nemzetségekben, törzsekben és törzsszövetségekben éltek. Mivel állandó veszélyeknek voltak kitéve, ezért a törzsek egymás közt törzsszövetségre léptek, és vezéreket meg katonai vezetőket választottak.

Tehát a görög nép a történelem előtti idők ködös szürkületében még vándor és félnomád életet élő indoeurópai nép volt, amely nyájaival egyre délebbre ereszkedett le, egész a Balkán-félsziget legdélibb részéig. Így jutott érintkezésbe az előtte viruló égei civilizációval, melynek a kréai Knosszosz volt a legnagyobb központja. Ezek a görög törzsek mind közös nyelvet beszéltek, és helléneknek nevezték magukat. Az ősi görög nyelvnek három fő ágát ismerjük, a jóni, az eoli és dór nyelvjárást. A letelepedés során a jónok értek leghamarabb délre, és keveredtek a legyőzött, művelt őslakókkal. A legismertebb két jón nagyváros Athén és Miletosz volt.

A dórok utójára érkeztek a Földközi-tenger partvidékére, ez a törzs volt a görögök között a legtömegesebb, a leghatalmasabb. Meghódították Közép-Görögországot, majd átkelve a Korinthuszi-öblön, elfoglalták a Peloponnészosi-félszigetet. Azután tengerre szálltak, s szigetről szigetre hajózva elfoglalták Kréta, majd Rodosz szigetét, eljutottak Kis-Ázsia partvidékeire.

A görögök letelepedése azonban még a történetírás kezdete előtt lezajlott. Időszámításunk előtt a 7. században a görögök előtti civilizáció ősi világa már teljesen eltűnt Európa színpadáról. Mükéné és Trója emléke már csak a mondákban élt. Az új görög világ nagyvárosai már Athén, Spárta, Korinthusz, Théba és Miletosz voltak.

Az i. e. 1. évezred első századai óriási jelentőségűek voltak a Földközi-tenger egész keleti medencéjének fejlődése szempontjából. Ebben az időben terjedt el a vas használata. A vaslemezes ekével nagy területeket lehetett felszántani, mégpedig nemcsak laza talajú, hanem kemény talajú területeket is, s ennek különösen Görögországban volt jelentősége. Ugyanakkor a vafejsze megkönnyítette a nagybani erdőirtást a szántóföld gyarapításának céljára, ami szintén igen fontos volt, mert akkoriban Görögország területét sűrű erdők borították. Három évszázad alatt az országban

GÖRÖG NYELVJÁRÁSOK ÉS NÉPCSOPORTOK ELTERJEDÉSE A MÜKÉNÉI KOR UTÁN

mindenütt fejlődött a földművelés és a kézművesség, s megnőtt a lakosság száma is. A 2. évezred végén még alig észrevehető vagyoni rétegződés kezdődött. Az ösközösség felbomlott, és kezdett kialakulni a rabszolgatartó társadalom. Már ekkor népes a rabszolgák csoportja, s innen már nem sok utat kellett megtenniük ahhoz, hogy az osztálynyomás eszközeivé váljanak, hogy létrejöhön az állam.

Ebben az időben alakulnak az első görög városállamok (a poliszok), amelyek legtöbbször egy völgykatlanban, félszigeten vagy szigeten jöttek létre, és általában nagyon kis méretűek voltak. A legismertebb városállamcskák voltak Közép-Görögországban: Athén Attikában, Théba Beotiában, Epirosz, Thesszália stb. A Peloponnészosi-félszigeten: Spárta Lakóniában, Korinthusz, Elisz, Árkádia, Messénia stb. Míg Kis-Ázsiában, az Égei-tenger partján kialakult: Miletosz, Epheszosz, Smyrna és mások.

Minthogy a kis-ázsiai görögök közel voltak az ókori Kelet fejlett kultúrájú országaihoz, átvették és tovább tökéletesítették a keleti népek vívmányait: ennek következtében fejlődésük messze túlszárnyalta a balkáni Görögország kulturális fejlődését.

Peloponnészosz legtermékenyebb földjeit a dórok foglalták el. Korinthuszban, amely a Peloponnészosz Közép-Görögországgal összekötő keskeny földszoroson épült, rendkívül kedvező földrajzi fekvése folytán korán fejlődésnek indult a kézművesség és a kereskedelem. A mértani díszítésű korinthuszi edények már a 9. század folyamán egyre gyakrabban tűntek fel Közép-Görögországban.

Az ókori Közép-Görögország területei közül legjobban az Attikai-félszigetet ismerjük. Az attikai keramikát a minták gazdagsága és a formátípusok bő választéka jellemzi. Az athéni fazekasság fejlődése azt mutatja, hogy tökéletesedett az athéni kézművesség egyik fontos ága, de egyúttal közvetve annak is bizonyítéka, hogy fellendült a földművelés: abban az időben a mezőgazdasági terményeket leginkább nagy agyagedényekben tárolták. A ránk maradt nagyméretű vázák rajzai az athéni arisztokrácia életéből vett jeleneteket örökítik meg. Az edényeken gyakran hadihajókat, tengeri csatajeleneteket, athéni előkelők életéből ellesett mozzanatokot látunk.

Összeállította: Uri Ferenc történész

A jövő generációjának karikaturistái

Javában tartott a nyári szünidő, amikor az óbecsei Petőfi Sándor Általános Iskolában Szivery Balázs karikaturista tartott foglalkozást az érdeklődő gyerekeknek. A tanulók ismereteket szereztek a karikatúra alapjairól.

A szakirodalom azt állítja, hogy a karikatúra olyan humoros vagy gúnyos célú képi ábrázolás, főként rajz vagy lenyomat, amely egy ember jellegzetes vonásait vagy valamilyen jelenetet szándékosan túlzó módon, torzíva mutat be. Az ártatlan szórakoztatáson kívül célja lehet a kinevetetés, fenyegetés, figyelmeztetés és bírálat. Gyakran megbejegyzi az emberi gyarlóságokat vagy valamilyen társadalmi, politikai stb. jelenség sötét oldalát.

Szivery Balázs autodidakta módon sajátította el a karikatúrarajzolás fortélyait. Munkái nemcsak a helyi médiában jelentek meg, hanem romániai és amerikai lapokban is. Szívesen foglalkozik a gyerekekkel. Az iskola munkaközösségével együttműködve szakszoportot indít szeptembertől, melynek fő célja a szórakozva tanulás és a tehetségkutatás.

– Kuszli Angéla magyartanárnő kért föl, hogy foglalkozzam a tanítványjaival. Szívesen tettem eleget a kérésének, ugyanis nagyon szeretek a gyerekekkel foglalkozni, átadni nekik a tudásomat. Az előadás alatt megismerttem a tanulókat a karikatúra elméleti fogalmával, illetve szemléltettem is azt a táblára való rajzolással. A klasszikus lerajzoltam, átrajzolták stílust alkalmaztuk. Mivel egy alkalom kevés arra, hogy komoly eredményeket érjünk el, úgy döntöttünk, hogy ősztől a Petőfi iskolában karikatúra-szakkört szervezünk. Sajnos a karikatúra kihálófélben lévő műfajnak számít a mai világban, legalább is szakavatott berkekben így látják. Nagyon szeretném, hogy újjáélesszük ezt a műfajt, és megismertessük a gyerekekkel, a mai ifjúsággal, és természetesen minden kedves érdeklődővel. Lehet, hogy épp az én tanításom hatására válik valakiből a jövő generációjának karikaturistája – vélekedik a foglalkozást vezető Szivery.

Az iskola igazgatója, Szűcs Budai Engelbert is szívesen mondja el ezzel kapcsolatban a véleményét:

– Iskolánkban igyekezünk megismertetni a tanulókkal az önkifejezésnek ezt az igen ismert formáját. Magam is nagy élvezettel nézem Léphaft Pál, Szalay Attila karikatúráit. Egy más világot mutatnak be, egy olyan életteret, amelyen kacagunk azon, amin egyébként sírnánk. A gyerekeinknek is előnye származik abból, ha megérzik a kritikai kifejezésnek ezt a fajtáját, hiszen az, aki nem tudja szóba önteni a véleményét, megetheti rajzon keresztül is.

Ehhez a világszemlélethez, önkifejezéshez kívánok én sok sikert, örömet a tanulóinknak.

A Petőfi Sándor iskolából a hatodikos **Hain Orsolya**, az ötödikes **Rajzli Dorottya**, **Brasnyó Emese**, a harmadikos **Varnyú Sára**, a Zdravko Gložanskiból a szintén harmadikos **Varró Olivér** mesél arról, hogy miért jöttek el erre a foglalkozásra, és mit tanultak meg.

Orsolya a Facebookon látta meg a karikatúrákat meg a karikatúra-foglalkozásra való hirdetését.

– A magyartanárnő tett föl karikatúrákat a Facebookra – kezd a mesélésbe Orsolya –, s kíváncsiságból én is jelentkeztem. Érdekelt, hogy hogyan kell karikatúrát rajzolni. Nagyon tetszett, mikor az előadó kü-

lönféle karikatúrákat rajzolt föl a táblára. Különösen a Petőfiről rajzolt tetszett. Megtanultunk érdekes figurákat, arcokat rajzolni. Én egy olyan arcról készítettem képet, melynek egyik füle nagyobb volt, mint a másik, és hatalmas fogakat rajzoltam neki...

Sára szépen rajzol, hát ezért is jelentkezett.

– Viccesen rajzoltuk le az állatokat – jelenti ki Sára –, és emberi tulajdonságokat adtunk nekik. Az egyik rajzomon az alma és a kukac látható, s a párbeszédjüket is leírtam. Az almát két kukac zavarja: „Állj meg!” – így a kukac. „Segítség! Mentsetek meg!” – ordít az alma.

Az emberi arcot is tréfásan rajzoltuk le, nagy füllel, orral... Annyira megtetszett a karikatúrarajzolás, hogy ezután is rajzolok majd.

Olivér anyukája is felfigyelt a tanárnő felhívására: hogy, akinek van kedve, jöjjön a Petőfi iskolába karikatúrát rajzolni. Hát ő is eljött.

– Én azért jelentkeztem – mondja Olivér –, hogy fejlesszem a rajztudásomat, vagyis, hogy tanuljak rajzolni. Emberi arcot, oroszlánt rajzoltam... Tetszett, mert mindent humorosan ábrázoltunk. Érdemes volt részt venni ezen a foglalkozáson, s ha az idén lesz szakszoport, újra eljövök.

Dorottya is olvasta a fölhívást, s kíváncsi volt, hogyan is kell karikatúrát rajzolni.

– Érdekesnek tartottam – meséli Dorottya –, s meg akartam nézni, miből is áll a karikatúrarajzolás. Jó, hogy eljöttem, mert megtanultam szép emberi fejeket rajzolni, meg humorosakat is. Egy paradicsomot is rajzoltam, benne egy hernyóval, aki sírt, ordított...

Emese a barátnőjétől tudta meg, hogy megszervezik ezt a foglalkozást.

A barátnőm, Dorottya szólt, hogy menjünk el, hátha megtanulunk karikatúrát készíteni.

– Tetszett, hogy megtanultunk nevető emberfejet rajzolni. Valójában arról szól a karikatúrarajzolás, hogy mindig vicces, eltúlzott alakokat rajzoljunk. Ha valakinek nagy orra van, annak még nagyobbat rajzolunk. Paradicsomot, meg egy kakast is rajzoltam. Ha megkezdődik a tanítás, én is részt szeretnék venni a karikatúra-szakkör munkájában – fejezi be beszélgetésünket Emese.

K. E.

RÜGYFAKADÁS

Kabalám

Nekem már nagyon sok kabalám volt. Karkötő, zokni, nyaklánc, kulcstartó és még sorolhatnám. Aki kitart mellettem, az egy plüssteknős.

Ezt az állatot a szomszéd nénitől kaptam húsvétra. A vaníliás puding mellé volt ajándék. Annyira megtetszett, hogy az „első számú kabala” rangot kaptam. El is neveztem. Tekinek hívják. Ő egy kék teknősbéka zöld páncéllal. Szeme két fekete gomb. Arcáról sunyi mosolyt lehet leolvasni. Nap mint nap a polcomról figyel a többi társával együtt. Az iskolába is magammal viszem, ha ellenőrzőt vagy dolgozatot írunk. Egy hétfői napon ellenőrzőt írtunk biológiából. Annyira izgultam, hogy véletlenül otthon felejtettem Tekit. Félttem, hiszen ő mindig nálam volt. Mikor eljött a tudásfelmérő ideje, még utoljára átnéztem a táskámat, de nem találtam. Mintha otthonról sugallta volna a pozitív energiát, nem tudom. Az ellenőrzőt sikeresen megírtam ötösré. Ahogy hazaértem, megígértem az „első számú kabalámnak”, hogy soha, de soha nem feledkezem meg róla. Az ígéretemet azóta is betartom. A dolgozat írása közben is figyeltem rám a tolltartómból, remélem, hogy nagyon jól sikerült a fogalmazásom.

Szobonya Tamara, 7. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Diákcsinny

Kristóffal és Mátyással elhatároztuk, hogy a nagyszünetben elrejtjük a lányok tolltartóját.

Sietve ettük az uzsonnát, hogy előbb visszaérjünk a tanterembe, mint a lányok. Útközben megbeszéltük, kinek mi lesz a feladata. Mátyás az ajtóban állt, és figyelte, mikor jönnek a lányok. Kristóf és én kerestük a legjobb rejtékhelyeket. Ilyen kevés van a tanteremben, ezért az volt a legjobb ötlet, hogy a tolltartókat másnak a táskájába tegyük. Még csak hármat sikerült eldugni, amikor Mátyás fűtyült. Ez volt a jel, hogy jönnek a lányok. Kristóffal ide-oda szaladgáltunk, és már csak annyi időnk volt, hogy kivegyük Tázi radírgumiját. A lányok észrevették, hogy nincs a tolltartójuk, és keresni kezdték. Addig mi hármán elrejtettük a radírt. Lehet, hogy még ma is az emésztőgödörben van. Tázi óra közben vette észre, hogy hiányzik a radírja. Félünk, hogy elárul bennünket. Amikor kicsengettek, elmondtuk Tázinak, hogy hova tűnt a radírja, és megkértük, hogy ne mondja meg a tanító néninek.

Azt hiszem, a tanító néni még ma sem tudja, hogy mi voltunk a tettesek.

Dékány Áron, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Ki korán kel, aranyat lel

A közmondást nem kell szó szerint értelmezni, de velem valahogy mégis megtörtént ez az eset.

Egy szép júliusi hajnalban nyitva hagytam a szobám ablakát, mert nagyon meleg volt. Így hát reggel a hasamra sütött a nap, ezért korán ébredtem. Ekkor még mit sem sejtve terveztem a délutáni programomat. Ez abból állt, hogy a barátommal, Vincével elmentünk a medencére. Útban az uszoda felé sokat beszélgettünk, mert Vince nemrég érkezett haza Párizsból.

Odaértünk a medencéhez. Jegyet váltottunk, és bementünk. Amint találtunk helyet a lepakoláshoz, rögtön indultunk úszni, illetve búvárokodni. Körülbelül már harminc perce vízben voltam, mikor megláttam, hogy valami fénylik a víz alatt. Lemerültem érte. A merülés valahogy kedvenc tevékenységeim közé tartozik. Mikor fölhoztam a zsákmányt, láttam, hogy hasonlít az aranyra, az is volt, mint ahogy az a későbbiek során kiderült. Ezután biztonságba helyeztem a láncot. Nem mentünk haza, mert még csak négy óra volt. Kicsit pihentünk, fagyiztunk, elmentünk röplabdázni, majd kis idő múlva visszatértünk a medencéhez, de ezúttal ugrálni. Találkoztunk pár ismerőssel, s elkezdtünk hülyéskedni és lökdösődni. Erre odajött az őr, és ránk szólt. A körülöttünk állók vigyorogtak, mint a vadalam. Ebből következik, hogy minden rosszban van valami jó, és fordítva. Pár hét múlva szintén elmentünk együtt a medencére. A forgatókönyv ugyanaz, csak annyi a különbség, hogy nem találtam láncot, viszont az őr úgy-szintén odajött, és szólt. Tehát kutyából nem lesz szalonna.

Ez a történet bizonyítja, hogy a közmondásoknak van valóság alapjuk, és hát, ugye, minden jó, ha a vége jó!

Sévity Iván, 7. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Kora reggeli benyomások

Fáradtan indulok otthonról. Az ajtó becsapódik, a zár recsszen, és máris az szomszéd ház végénél vagyok. A szél fújdogál, kellemes az idő. A fák leveleinek susogása már-már zene a fülemnek.

Gondolataimban egész máshol járok, a gyönyörű kék tenger partján napozok, és finom üdítőt iszok, gondolatomat azonban megzavarja pár hang. Öreg emberek beszélnek, a piachoz értem. Minden csütörtökön ez megy, ilyenkor összegyűlnek, és kibeszélik a heti eseményeket. A péküzlet előtt elhaladva csak úgy szívom magamba a friss kenyér és sütemény illatát, amitől persze az étvágyam is rögtön megjön. Az úton kótyagos néni hald, nem tudja, hogy a fekvőrendőr nem járda, de megpróbálkozik az átkeléssel. Az autók száma is egyre nő, ahogy a város felé közeledek. Itt nem olyan, mint felénk, itt csak ez a pár fa teszi színesebbé az amúgy szürkének látszó főutcat. Az emberek is szaporában szedik a lábukat errefelé, mindenki siet valamerre, ki a munkahelyére, ki az iskolába, de akadnak olyanok is, akik a nyugdíjért sietnek a bank elé. Felnézek az égre, gyönyörű tiszta, csak egy-két felhőcskét lehet látni, de azok is olyanok, mintha egy festő dobálta volna fel őket az ecsetjével.

Az iskolához közeledve már hallatszik a zsiszongó gyerekek zaja. A gálambokat láttam még utoljára, hogy lelkesen csipkedik fel az elszórt pattogatott kukoricát, majd beléptem a sulikapuján.

Rózsa Zsóka, 7. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

Levelezés egykor és ma

Én még nem kaptam hagyományos levelet. Hozzánk a postás csak a számlákat hozza. Azokat édesanyám felbontja, és megállapítja, hogy többet kell a postán befizetni, mint a múlt hónapban. Így nem tudom, milyen az, ha valaki hagyományos levelet kap.

A szüleim mesélték, hogy az ő gyerekkorukban is lehetett levelet, borítékot, képeslapot és bélyeget venni a postahivatalban, amit kézzel írtak meg, és kézbesítettek tovább, és amit a postások kerékpárral hordtak szét a faluban. Igenis nagyon elterjedt a levélírás, az emberek egymásnak születésnapra, névnapra és nagyobb ünnepek alkalmából levelet, illetve színes képeslapot küldtek. Ma már elég egy kattintás a számítógép billentyűzetén, és már megy is az elektromos levél, azaz az e-mail.

Édesapám rengeteg bélyeget gyűjtött össze a világ minden tájáról. A számítógépen nap mint nap szoktam levelet kapni és írni is. Az elektronikus levelezést nagyon ónák tartom, minden és mindenki elérhető percek alatt, a világ minden szögletében. Amikor sok a tanulnivalóm, kevesebb időm jut a levelezésre, van úgy is, hogy napokig fel sem kapcsolom a számítógépet, de most élvezem a nyári szünetet, délelőtt tanulok, délután pedig levelezni szoktam a barátaimmal, barátnőimmel. Az elektronikus levelezés során olaszországi és németországi rég nem látott rokonaimat is felkutattam, aminek a szüleim nagyon megörültek. Mégis még mindig azt mondom, hogy nem akarok a számítógép rabja lenni. Ha valamit meg akarok beszélni a barátaimmal, azt személyesen is megtehetem, nem szükséges hozzá az elektronikus levelezés.

A személyes megbeszélést többre tartom mindenféle levélénél, ugyanis az emberek közötti kommunikációnak különös varázsa van.

Zserai Petra, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Rajmond Réka magyarországi tanuló rajza

Az iskolatáskám

Az én iskolatáskám akkor vettük anyuval, mikor az első osztályt kezdtem. Műanyagból és műbőrrel készült. A színe kék, szürke, de még fekete is van benne. Téglalap alakú hátitáska, kapoccsal záródik. A füzeteknek és a könyveknek is külön van helye. Két oldalt van két kis zsebe, az egyikben vizesflakont, a másikban pedig a papírszembkendőt hordom. A tolltartót is egy külön rekeszben tartom, ami az elején van. Egy fogantyúja, két hámla van, ezek szürke színűek, az alja pedig fekete. Fényvisszaverő szalaggal van ellátva, hogy este meglássa-nak az autók vezetői, ha az úton megyek.

Én nagyon megszerettem ezt a táskát, mert már négy éve hordom benne a tanszereimet, és még mindig jól néz ki. Úgy gondolom, hogy nehéz lesz majd tőle megválni.

Ric Csongor, 4. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Versfüzér

Gyermekkor

*Azt mondják, gyerekek lenni jó,
de egyszer elmegy az a hajó,
amikor nem érdekel semmi,
csak felemelt fővel előre menni.*

Kapu

*Rozsdás nyílás a boldogság felé.
Habozás nélkül megállni elé.
Benyitni buzgón, biztosan.
Bemenni bátran, boldogan.
A nyomor előtt bezárni,
a vidámságnak kitérni.*

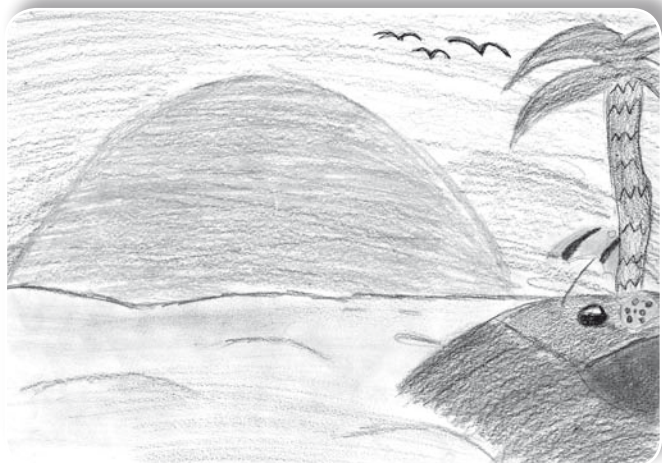
Szakadék

*Szakadékot érzek a szívem szélén.
Elcsúsztam egyszer az élet élén.
Hasadékot véstem a keblem közepébe,
beletettem a lelkem a világ kezébe.*

Fény

*Mikor felcsillan előttem, biztonságot érzek.
Erős talaj fölött a szemébe nézek.
Mégfogni semmiképp sem lehet,
de harcolni érte, érdemes.*

Toldi Valentina, 7. osztály, Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Kecsenovics Kitti csantavéri tanuló rajza

Utazz velem!

Egy éjszaka furcsa álmom volt.

Álmomban egy gyönyörű világban éltem. Egy olyan világban, ahol minden tökéletes volt. Az emberek segítettek egymásnak, a természet nem haldoklott, és a politikus nemcsak a zsebére gondolt. A tévében nemcsak azt láttad, hogyan hazafeljel, de a gyerekek a szüleit, és nem kellett félned az utcán, hogy átvágják a torkod. A fiatalok körében nem a drogozás és az érvágás volt a menő, hanem az udvariasság. A munkást nem bocsátották el, és nem is halt bele a kimerültségbe, a rendőr nemcsak a kenőpénzért kapta el a bűnözőket, és nem kellett félniük az idős néniknek, mikor ütök le őket a saját házukban. Ez a világ a béke és a szeretet világa volt, nem pedig a robotlásé, a félelemé és a gyűlöleté.

Élveztem volna még ezt a csodálatos álmot, de fölébredtem, és visszatértem az embereknek álcázott, szürke robotok világába.

Vituska Olivér, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Romániai kirándulás

Tele voltam izgalommal, hogy meglátogathatom a nagymamát Temesváron. Ő mindig tárt karokkal vár minket, lesi a kívánságainkat.

Nagyon izgultam, mert a bátyám először vezetett autót ilyen messzire. Szerencsésen megérkeztünk Romániába, ahol minden nagyon szép és jó volt. Rövid ideig maradtunk, de annál emlékezetesebb volt a visszaút. Anya hajtott hazafelé, ezért a tesóm szomorú is volt. Krisztián öröme eltűnt a Kikindai híd! Lebontották! Negyven kilométer kerülő után anya, hogy megnyugtasson minket, pizzát ígért. Tán még ki sem mondta, mikor egy nagy robbanás következett, kifakadt a hátsó kerék. Kint zuhogott az eső, vasárnap volt, és a telefonjaink mind üresek voltak.

Ez után az út után anyu megfogadta, ha két sofőr ül az autóban, biztos, hogy ő lesz az, aki nem hajt.

Pacal Andrea, 5. osztály, József Attila iskola, Bácskertes

Történet befejezése (Levél)

„Csendesen úszkáló, ezüstperemű báránnyelű rózsa kis angyal hasalt. Egy csomó levélke volt előtte, azokat nagy élvezettel olvasta. Írástudó angyal volt, mert mielőtt szárnyai nőttek volna, odalenn a földön elvégzett harmadfélé elemi osztályt. Az egyik levélkén nagyot nevetett az angyal...”

Kedves Angyalka!

Eszembe jutott, hogy régen írtam neked. Utolsó levelem óta sok minden történt velem. Képzeld, megtanultam kutyát idomítani.

Három hónappal ezelőtt apukám egy kiskutyával tért haza a vásárból. Egy kis sárhegyi szőrmók kukucsált ki a kombiból. Mikor kinyitottam a kombi ajtaját, kiemelt, ő pedig hálásan megnyalta az orrom. A sűrű szürke szőre még barnának is elment volna... Ekkor jutott az eszembe:

– Bundi lesz a neved!

Teltek-múltak a napok és Bundi egyre szemtelenebb lett... Eldöntöttem, hogy megnevelem. Kimentem az udvarra, és mondtam neki:

– Ül! – de ő csak szaladgált körülöttem.

Másnap újult erővel ismét próbálkoztam:

– Fekszik! – mondtam neki.

Ő erre a nadrágomat harapdálta... Ismét kudarcot vallottam. De hamarosan rájöttem, hogy evvel a kutyával csak játszani kell.

Ezután futottunk, hemperegtünk a fűben.

Bundi kergette a labdát. Úgy kifárasztottam, hogy alig tudott a helyére menni. A következő napokban hasonlóan játszottunk, mégpedig a tó partján.

Újból megpróbáltam az egyik parancsot:

– Ül! – mondtam, ő pedig tényleg leült, de pont a tó legszélére tottyant, és beleesett a vízbe. Megijedtem, és utána nyúltam, de megcsúszott a lábam, és én is beleesem a vízbe. Mikor mindketten a víz felszínére érkeztünk, olyanok lehettünk, mint az ázott madárkák.

Jó lecke volt, de a kutyusom végre megtanulta, hogy ül!

Ada, 2011. december 7-én

Üdvözlettel:

Hanák Adél, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

RÜGYFAKADÁS

Kedves Kis Herceg!

Kedves Kis Herceg! Csodálatra méltó a bátorságod, és a tudásod, ezért nem tarthattam magamban ezt a csodálatot. Úgy döntöttem, elmondom neked levélben.

Én őszinte barátod vagyok, és leírom, miért vagy csodálatra méltó. Szeretném, ha elfogadnál barátodnak. Az első találkozásunk akkor volt, mikor repülőmmel lezuhanтам a Szaharában. Azt sem tudtam, hol vagyok, de mihelyt észhez tértem, egy kis emberke állt előttem, vagyis te. Meglepődtem, hogy felismerted a gyermekkori rajzomat. A felnőttek mind azt hitték, hogy egy kalap. Már a reményem is elszállt, hogy valaki felismerje, de te ráismertél a rajzomra, nagy meglepetés volt ez számomra, és már akkor gondoltam, hogy barátok lehetnének. Sokat tanultam tőled és a róka barátodtól. Nagyon érdekessé vált számomra a kis történeted, amit elmeséltél, hogy te a B-612-es kisbolygó lakója vagy, három vulkánod és egy rózsád volt. A majomkenyérfákat nem szeretted, mindig kigyomláltad őket, mert azok nagyra nőnek, a te bolygód meg alig volt nagyobb egy háznál. Sok bolygót bejártál, mire igazi barátot találtál. Én már feladtam volna a reményt, hogy a sivatagban vizet találjunk, te viszont biztál benne, hogy találunk, és találtunk is.

Szeretném, ha tudnád, hogy mindig számíthatsz rám, mindig barátod maradok.

Föld, 2012. 3. 29.

Szeretettel:

Antoine de Saint-Exupéry

Borbély Jácint, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Kedvenc tantárgyam

Az én kedvenc tantárgyam az informatika. Világos Kornél tanár úr tanítja nekünk.

Az informatika- (vagy ahogy én fogom emlegetni „infó-“) terem tele van számítógépekkel. Ablakai az adai Szentháromság-templom felé néznek, ha nem takarja el őket pár sárga függöny. Pár héttel ezelőtt a számítógépek mellett egy okostábla is bekerült a tanterembe. Az okostábla egy olyan fehér tábla, amely érzékeli az emberi ujjak érintését, s így a tanárnak nem kell fel-alá járni a számítógép és a tábla között. Az infóterem szépen feldíszített falaival így elnyeri tetszésemet.

Az óra a következőképpen zajlik: miután felérünk a délutáni tornaóráról, és megvárjuk, míg a tanár úr elmegy egy pohár vízért, bevonulunk a terembe, és elfoglaljuk a helyünket. Mindegyikünk egy-egy számítógép előtt ül. Gyorsan bejelentkezünk, ugyanis a tanár úr megoldotta azt a nagy problémát, miszerint: én (példának okáért) leülök, készítek egy szuper prezentációt az ember majomtól való származásáról (ami nem minden személynél ment végbe), de az utánam érkező, előbb említett diák odamegy, és szépen szétbabrálja a felismerhetetlenségig. Nos, ezt a problémát Kornél tanár úr a következőképpen oldotta meg: mindenkinek van egy személyes jelszava, amivel külön-külön léphet eb, akár egy számítógépen is (persze, nem egyszerre). Először beírod a neved illyesféleképpen: „toth.istvan”, majd a saját jelszavad.

Miután bejelentkeztünk, bejelentjük a hiányzókat, a tanár úr elmondja az anyagot, és megparancsolja, hogy próbáljuk ki mi is.

Néha megengedi nekünk, hogy felmenjünk az internetre. Szerencsétlenségünkre az olyan oldalak, mint: Facebook, Youtube, le vannak tiltva, helyette ún. flash játékokat játszunk. Mindenféle van: lövöldözős, stratégia, kaland stb. Az én kedvencem a Doodle God nevű játék, amelyet a „logikai játékok” közé sorolhatnánk. A játékban négy alapelem (tűz, víz, levegő, föld) segítségével új elemeket kell alkotnunk (pl. tűz + föld = láva).

Az ellenőrzőírás már nem ilyen zökkenőmentes. Ha például X puskázik, a tanár úr egy kamera segítségével könnyedén kiszúrja és figyelmezteti, sőt az egyest is kilátásba helyezi. Ilyenkor általában elrakják a puskát. Ha mindenki befejezte az ellenőrzőt, megkérdezzük:

– Tanár úr, szabad internetezni?

– Igen – feleli, és mindenki boldog. Ha pedig „nem”-et mond, morgunk valamit, és elpakolunk.

Szeretem az informatikát, mert lehet számítógépezni, de legfőképpen a tanár úr személyisége miatt.

Tóth István, 7. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Kedves Pajtások!

Tudom, most az iskolaudvarban, a folyosókon és a tantermekben örültök egymásnak, s a forró nyári élmények is beköltöznek veletek együtt az iskolába. Ezekből pedig volt bőven! Hiszen a Magyar Szó Jó Pajtás-rovata képes riportokban számolt be hétről hétre a népes nyári táborok színes programjairól. Akinek ebben része volt, azok életre szóló szép élményeket tudhatnak magukénak. De táboron kívül is szép a nyár, a szabadság, s élményekben gazdag. Fűzzétek őket az emlékezet fonalára, hogy alkalomadtán legyen, ami melengesse szíveteket, s ha fölébred bennetek az alkotóvágy, legyen miből meríteni! Ez utóbbiban a Rügyfakadás is érdekelt.

Hosszú névsor következik, azoknak a neve, akiknek köszönettel tartozom, mert júniusban és a nyár folyamán is gondoltak a Rügyfakadásra:

Ada: Ginder Tamás (2 írás), Holló Viktor (2 írás), Kazinczy Krisztián, Rind Roland és Tóbiás Fanni;

Bácskertes: Zámbo Illés;

Csantavér: Anitics Emese, Babic Ivett, Bakos Alexandra, Ballassa Kristóf, Csikós Emese (2 írás), Faragó Ervin, Fodor Boglárka, Földi Flórián, Gandis Szabaszián (2 írás), Hajagos Dávid, Horák Emese, Hovanyec Ildikó, Hubai Dóra, Januskó Szuzanna, Juhász Rebeka (3 írás), Kocsis Katalin, Kőműves Kristóf (2 írás), Major Boglárka, Mecserik Anita, Mészáros Adrián, Mohácsi Gábor, Muci Orsolya, Nagy Noémi (3 írás), Német Alen (3 írás), Ozsvár Bianka (2 írás), Pátrik Arnold, Pletikoszity Dávid (2 írás), Pletikoszity Tamás (2 írás), Sinkovics Ildikó, Szabó Emília, Szeles Enikő (2 írás), Temunovity Sztella (2 írás), Tomić Sandra (2 írás), Triznya Dávid, Vida Sarolta, Vituska Olivér, Vituska Viktória (4 írás), Zserai Petra; Rajzot küldött: Kecsenovics Kitti, Rajmond Réka (2 rajz);

Doroszló: Dékány Áron (2 írás), Pfeifer Hella, Turkály Emma, Brindza Mátyás (2 írás);

Magyarkanizsa: Kovács Bicskei Réka, Pósa Viktória (1 írás, 1 rajz), Pósa Tamás, Rózsa Zsóka;

Padé: Gulyás Valentina és Juhász Viktor;

Szilágyi: Mészáros Noémi (5 írás), Tari Eleonóra (3 írás) és Tol-di Valentina (6 írás);

Topolya, Csáki Lajos iskola: Kohajda Gergely, Kovács Richárd és Vadóc Viktor;

Törökfalu: Korda Dominik.

Sok sikert kíván nektek a 2012–2013-as tanévben

Tomán Mária

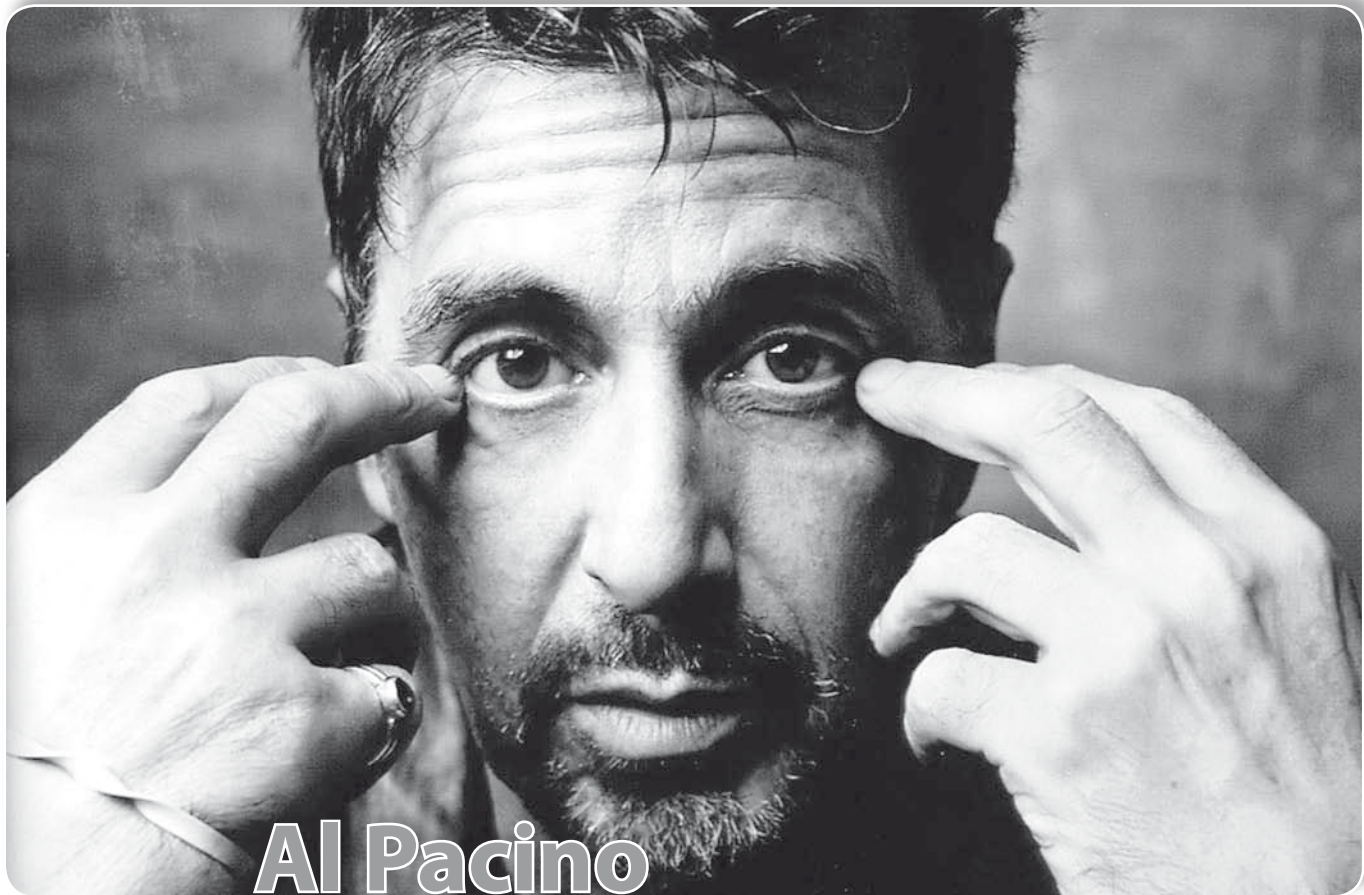
Roxfort

Roxfort Boszorkány- és Varázslóképző Szakiskola,
A tetejét mi díszíti? Hát számtalan kupola.
Ide jár főhősünk is, Harry Potter,
Seprűjén úgy röpköd, mint egy helikopter.

Legjobb barátai Hermione Granger és Ron Weasley,
Őket Albus Dumbledore, az igazgató szeretete védi.
A Griffendél házba osztotta őket a süveg,
Megtanulták varázsolni, hogy török az üveg.

Számtalan varázslatos tantárgyat tanultak,
Még a Cruciatust átkot sem találták elavultnak.
A gonosz Woldemort ellen együtt küzdenek.
Ellene számtalan Avada Kedavra gyilkos átkot küldenek.

Temunovity Sztella, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Al Pacino

Az amerikai színésznők – Angelina Jolie, Sharon Stone, Cameron Diaz, Megan Fox, Jodie Foster, Renée Zellweger és mások – szavazatai alapján Hollywood legkarizmatikusabb, egyben legnépszerűbb sztárja Al Pacino, aki nektek lapunkban a gyermekkoráról mesél...

• **Tudtommal sohasem voltál elkényeztetve.**

– Először is azt mondom el, hogy nem akartam színész lenni gyermekkoromban, noha – ez azért érdekes – egészen biztos voltam abban, hogy erre születtem... Hol is kezdjem? Emigráns szicíliai családban születtem és éltem New Yorkban, Salvatore és Rosa Pacino egyetlen gyermekeként láttam meg a napvilágot. Kétéves voltam, amikor a szüleim elváltak, miért, sohasem tudtam meg. Ezután anyám, nagyszüleim s két idős, süket nagynénem teljesen elzártak a világtól. Amikor iskolába kerültem, akkor kezdtem ismerkedni a külvilággal. Harlem utcái – a spanyol negyedről van szó – veszélyesek voltak számomra, a 114. utcában laktunk. De aztán átköltöztünk a latin Harlembe. Feszültséggel teli, erőszakos világ volt az. Később Bronxban kötöttünk ki, de ott is a levegőben vibrált a bizonytalanság. Az az igazság, hogy a szüleim elválása jobban megviselt, mint az utcai erőszak. A mi negyedünkben szokatlan volt a válás, így ahogy nőtem, egyre magányosabbnak éreztem magam. Nehéz volt iskolába járni, mert mindennap meg-

verték, úgy, ahogy a hozzám hasonló kisfiúkat. Nem tudtam, hogy védhetem meg magam, ezért általában azt csináltam, hogy ahányszor a földre kerültem, mindig újból felálltam.

• **A mama...?**

– A mamám félt bárhová is egyedül elengedni. Mindenhova elkísért, még a moziba is, és másnap otthon, a tükör előtt eljátszottam mindazt, amit korábban láttam. Élveztem James Stewart és Humphrey Bogart filmjeit. Mély benyomást tett rám, amikor láttam Ray Millant a Nyom nélküli napok című filmben, amint egy üveg ital után kutatva összetörte a szoba berendezését.

• **Lassan felnőtél, nem?**

– Igen... és a mamám mindig attól félt, hogy tolvaj leszek, zsebmetsző. A mama vallásos volt és óvott minden rossztól, az alkoholtól és a drogtól... Mégis megváltam az „édes otthontól”. Tizenhét évesen Greenwich Village-ba költöztem. Megnyílt előttem a világ! De nem egy csodálatos, varázslatos világ. Napközben dolgoztam – kifutófiúként vagy portásként – éjszaka mulatókba jártam, nyitott szemmel figyeltem mindent, tanúja voltam büntényekben is...

Amikor összegyűjtöttem egy kis pénzt – mert azért csurrant-cseppent mindig valami nekem is –, beiratkoztam az Actor's Studióba, ahol aztán új életet kezdhettem... „Különös a mozgásod” – mondták. Azt hittem, hogy egy elvarázsolt kastélyba tévedtem, hisz itt minden arról szól, amit szeretek. Még a szám is távra maradt a csodálkozástól. Szerencsémre az alacsony természetemen kívül szívósságot is örököltem szicíliai őseimtől, és erőszakosan elszánt lettem.

• **A stúdióból vittek a kamerák elé?**

– Így is lehet modnani... Az Actor's Studióban Marlon Brando és James is tanult... Az egyik próbán aztán meglátott a Pánik a Needle parkban című film menedzsere. Jerry Schatzberg után Francis Ford Coppola szerződtetett – 1971-ben én lettem Michael Corleone, és megszületik a mozitörténet egyik nagy klasszikusa, a Keresztapa... Tudod, egy cseppet sem bíztam, hogy szerepet kapok a filmben. Annyira biztos volta ma kudarcban, hogy még a próbafelvétele előírt szöveget sem tanul-tam meg. Rossz is voltam, de a rendező makacsul ragaszkodott hozzám. Marlon Brando is bátorított... Nahát, így lettem sztárszínész... Ha elgondolom... srácként annyi mindent csináltam... újságot hordtam ki, rikkancsként próbálgattam a hangomat, voltam a moziban jegyszedő... és végül is minden összejött: színész lettem, én, ez a cingár, melankolikus figura... Nos... ennyit magamról.

B. Z.

Japán gyerekek

Japán gyerekek játszanak:
 – Találd ki, mi van a tenyeremben? – kér-
 di az egyik.
 – Digitális kamera! – vágja rá a másik.
 – Jó, jó, de mennyi?

Életmentő feleség

– A feleségem ma egy csomó ember éle-
 tét mentette meg.
 – Hogyan?
 – Reggel nem tudta beindítani a kocsit.

Kezdő ejtőernyős

Kezdő ejtőernyős az oktatótól megkapja
 az instrukciókat:
 – Annyit kell csak tennie, hogy szép las-
 san elszámol tízig, és meghúzza a kioldót.
 – Mmmmeddddig kkkkell ssszzá-
 molnnnom? – dadogja az újonc.
 – Kettőig.

Rotweiler

Egy ember nyit be a kocsmába, és han-
 gosan kérdezi:
 – Nem tudják, kié volt az a rotweiler oda-
 kint a kocsmá előtt?
 – Miért kérdi? – szólal meg az egyik férfi.
 – Mert azt hiszem, a pincsim megölte.
 A kocsmá vendégei hangos röhögésben
 törnek ki:
 – Méghogy egy pincsi megölte?
 – Igen, a torkán akadt.

Hófehérke és a magasfeszültség

– Mi lesz Hófehérkéből, ha megfogja a
 magasfeszültségű áramvezetékét?
 – ???
 – Hamupipőke.

– Nagyon sok vizet látok...

A falu orvosa

A falu orvosa iszonyatos sebességgel
 száguld végig a falu főutcáján.
 – Lassabban vezess! – figyelmezteti a fe-
 lesége –, mert megállít a rendőr!
 – Nem hiszem. Megmondtam neki, hogy
 egész nap maradjon az ágyban!

A tanárnő vádlott

Egy nő az autójával átmegegy a piros lám-
 pán. Bíróságra kerül az ügy, a tárgyaláson
 kérdi a bírő:
 – Foglalkozása?
 – Tanárnő vagyok – mondja az elkövető.
 A bírónak felcsillan a szeme:
 – Tudja hölgyem, évek óta várok arra,
 hogy egy tanárnő üljön a vádlottak padján.
 Odafordul a teremszolgákhoz:
 – Hozzanak be egy táblát, pár kiló krétát, a
 vádlott pedig írja fel 100-szor a táblára, hogy
 „Többet nem megyek át a piros lámpán!”

Kávét

– Képzeld, ha este kávét iszom, nem tu-
 dok tőle aludni.
 – Érdekes, ez velem pont fordítva van: ha
 alszom, nem tudok kávézni!

Zebránév

– Milyen nevet ad a szőke nő a zebrájá-
 nak?
 – ???
 – Pöttyös.

Fül

Tanár a történelemórán:
 – Móricka, miért van a bal füledben vat-
 ta? Talán beteg vagy?
 – Nem, csak próbálok megakadályozni,
 hogy ami az egyik fülemben bemegy, a má-
 sikon kijöjjön.

– Jó okunk van rá, hogy miért ilyen kicsi a választék: a főszakács
 ételmérgezéssel fekszik a kórházban.

Skót menyasszony

A skót menyasszonya dühösen mondja:
 – Nem bírom tovább veled, elegendem van
 a garaszkodásodból. Itt a gyűrűd, vissza-
 adom.
 – És hol az a szép díszdoboz, amiben
 kaptad?

Szardínia

– Apu, mit esznek a ragadozó halak?
 – Kisebb halakat, például szardíniát.
 – És hogyan tudják fölbontani a konzerv-
 dobozt?

Szúnyog

Az iskolában Pistikének óriási piros folt
 van az arcán. Megkérdezi a tanárnő:
 – Pistike, mitől olyan piros az arcod?
 – Megcsípett egy szúnyog.
 – Ne hazudj, egy szúnyogcsípéstől nem
 lehet olyan piros!
 – Igen, de a bátyám az ásóval akarta le-
 csapni.

Medence

– Ki az abszolút gazdag?
 – ???
 – Aki két medencét épített a kertjébe:
 egyet teli vízzel, és egy üreset azoknak, akik
 nem tudnak úszni.

Okos gyerek

Egy amerikai farmer dicsekszik az új
 szomszédjának:
 – Az én kisfiam olyan okos, még csak
 hatéves, de már oda-vissza le tudja betűzni
 a nevét.
 – Igen? És hogy hívják?
 – Bob.

Gyorsaság

- Ki az abszolút gyors?
- ???
- Aki bemegy a kapun, felfut a lépcsőn, átfut a szobán, kifut az erkélyre, és még látja magát belépni a kapun.

Sportember

- Ki az abszolút sportember?
- ???
- Aki sportújságot olvas, és izomláza lesz...

Öreg

- Ki az abszolút öreg?
- ???
- Akinek az anyakönyvi kivonatában még római számok vannak.

Gond

- Milyen az abszolút probléma?
- ???
- A paróka is megöszül tőle.

Kis horgász

- Egy kisfiú ül a járda szélén, és egy pálcára kötött zsinórt lógat be a csatornanyílásba. Arra jön egy asszony, megsajnálja a gyermeket, elővesz a zsebéből egy százast, és odaadja neki. Kedvesen azt kérdezi a fiútól:
- Mondd csak, hány halat fogtál eddig?
  - Mire a gyerek mosolyogva felnéz:
  - Ma már maga a hatodik.

Iskola

- Pisti, mikor szoktál felébredni hétköznap? - kérdezi a tanár.
- Körülbelül másfél órával azután, hogy beérek az iskolába.

Reklamáció

- Kérem, visszahoztam ezt a nadrágot. Ön azt mondta, hogy tiszta gyapjúból van, a címkén pedig az áll, hogy 100% pamut.
- Semmi gond, uram, azt csak a molyok megtévesztése miatt írták rá.

Ebéd

- Pincér, maguknál az adagok hétről hétre egyre kisebbek!
- Uram, ez csak optikai csalódás. Azért látja úgy, mert nemrég kibővítettük az éttermet.

Zene

- A tízéves Pisti megkéri az apját, hogy töltsön le egy Rolling Stones-számot a telefonjára.
- Nem is tudtam, hogy szereted a Stones-t! - mondja meglepődve az apa.
  - Tudod, mindenféle ódivatú zenét szeretek - feleli a srác.
  - Mit értesz azon, hogy ódivatú?
  - Hát, azok a huszadik századbeli számok.

Töri

- Történelemórán:
- Mükéne?
  - Kréta!

Gázolás

- Miután elütött egy gyalogost, az autó tovább megy még 10 métert. A sofőr megáll, kidugja a fejét az ablakon és ordítja:
- Légy figyelmesebb!
  - A gyalogos rémülten felkel, és megkérdezi:
  - Miért, tolatni fogsz?

Horgászok

- Két horgász beszélget:
- Tegnap olyan kitűnő horgászhelyet találtam, hogy csak a vödröt kellett belemerítenem a vízbe, és máris tele volt hallal! - dicsekszik az egyik.
  - Az semmi! - legyint a másik. - Én olyan helyen voltam, ahol előbb el kellett zavarnom a halakat, hogy vizet meríthessek...

Abszolút

- Ki az abszolút könyörtelen tolvaj?
- ???
- Aki nem a televíziót lopja el, hanem a távirányítót, és a ház előtt sétálgatva kívülről váltogatja a csatornákat, aztán megvárja, míg az ablakon kidobják a tévét.

Lecke

- Móricka, miért nem adtad be a házi feladatodat?
- Nem csináltam meg. A tanárnőnek így is sok a munkája, nem akarom még jobban leterhelni.

Orvosnál

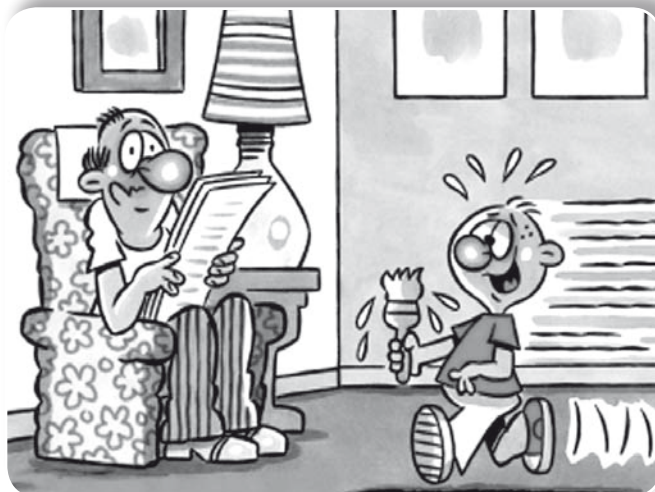
- Doktor úr, a múltkor nekem egy üveg erősítőszert írt fel.
- Igen, és szedi rendszeren?
- Nem tudom lecsavarni a kupakját...

Gyorshajtás

- A rendőr igazoltat egy motorost:
- Mondja, miért gyorsított, amikor észrevette, hogy leintem?
  - Azért, mert gyorsan haza akartam menni, hogy magamhoz vegyem a jogosítványomat és a forgalmi.

- Annyira örülök, hogy neked is hullanak a fogaid - azt hittem, anyukám főztje miatt van!

- Találd ki, milyen színű a kocsid, papa!

Csík Mónika

Szokrénymesék

ELSŐ MESE

Amelyben a szokrénylakók megismerkednek a Hihetetlen Mesék Könyvével

Az a nap is úgy kezdődött, mint bármely más, szokványos hétfő. Alig bújt be az első napsugár a redőny résein, máris vekkercsörgés törte meg a gyerekszoba csendjét. Kisvártatva léptek zaja, mosdóvíz csobogása hallatszott, majd az iskolatáska csatjának kattánása, végül ajtócsapódás. Aztán hosszú ideig semmi. Talán már dél is elmúlt, mire a padló nyikorgása elárulta, közelít valaki. A határozott, koppanós léptek egyenesen a nagyszokrény felé tartottak. Panaszos nyikorgással tárult fel a szokrényajtó, egy kupac holmi került a benn lévő halom tetejére, majd ismét visszacsukódott, kattant a zár. Pisszt sem lehetett hallani. Azaz mégis. Ahogy a távozó becsukta a szobaajtót maga után, a szokrényben lévő kacathalom tetején megbillent valami. Egészen apró volt ez a mozdulat, de elegendő ahhoz, hogy a régi diafilmvetítő dobozának élén végigcsúszva, a horgászbót és a kopott hintaló között átpotypanva, néhány teniszlabda kíséretében a szokrényfenéken landoljon az új jövevény.

– Mi a csuda lehet ez? – kérdezte fojtottan Kiscsutka.

– Valami félelmetes és óriási – válaszolta Alcsutka.

– Fejlődjünk alakulatba, és kerítsük be – javasolta Főcsutka.

A szokrény mélyén motoszkálás kezdődött.

– Dugófej és Kajlagomb hátulról közelítse meg, Rágcsa és Büdi oldalról, mi pedig a csapatommal ebből az irányból! – dolgozta ki a felderítési tervet Főcsutka.

– Sipircnek is adj valamilyen megbízatást. Lehetne... lehetne parancsnok – jegyezte meg Dugófej.

– Még hogy egy egér vezényszavára hallgassak?! Nevetséges! A parancsnok természetesen én leszek! – húzta ki magát Főcsutka.

– Akkor lehetne Sipircből őrszem – javasolta Dugófej.

– Őrszem éppenséggel lehetne. Elég fürgé és bátor hozzá. Innen szemmel tarthatod a terpet – mutatott a legnagyobb papírkupacra Főcsutka, s elégedetten nyugtázta, hogy Sipirc máris elfoglalta őrhelyét.

– Akció iin-du! – bólintott Főcsutka, és az előre kigondolt terv szerint bekerítették a nagy ijesztő valamit.

– Eddig megvagyunk, de hogyan tovább? – kérdezte Dugófej.

– Szólítsuk fel, hogy adja meg magát – javasolta Alcsutka.

– Magam is ezt akartam javasolni – vágta rá Főcsutka, és fölszólitotta az idegent, hogy adja meg magát.

– Meg se mozdul. Talán elájult. Esetleg közelebb mehetnék hozzá, hátha a szagomtól magához tér – vélekedett Büdi, a fél pár használt zokni.

– Olyan régóta élsz a szokrény alján, hogy már egészen elveszítetted a szagod. Alig lehet érezni. Inkább kínáljuk meg harapnivalóval, lehet, hogy éhes – mondta Rágcsa.

– Nektek, molyoknak, másból sem áll az élet, mint evésből. Te egy egész nagykabátot felfalnál, ha nem tennének a zsebébe olyan szagos kis izét, amitől elmege az étvágyad – ugratta Rágcsát Dugófej.

– Elhiszem, hogy sehogy se fér abba a tömör fejedbe, milyen fontos és élvezetes az evés. Fogalmad sincs róla, hogy egy angórapulcsi például milyen finom falat... – tromfolt Rágcsa.

Kettejük vitájának Sipirc vetett véget. A papírhalom tetejéről kurjantott közbe, hogy neki onnan fentről úgy tűnik, ez a sarkos, tarka valami olyan dobozféle, és inkább a fedelét kellene felnyitni, hogy kiderülhessen, mi rejtőzik benne.

A szokrénylakókat meglepte az új ötlet. Találgatni kezdtek, hogy vajon mi lapulhat a dobozban. Dugófej szerint meglepetés ajándék, a három almacsutka szerint falánk hernyók, Sipirc szerint óriási sajtadarab, Kajlagomb szerint francia divatlapok, Rágcsa szerint molyirtó por, Büdi szerint a világon semmi sincs benne. Mindannyian kitarítottak ötletük mellett, saját véleményük helyességéről szerették volna meggyőzni a másikat, de a hangzavarban nem is értették pontosan egymás érveit. Főcsutka végül szavazásra bocsátotta a kérdést. A többség úgy döntött, hogy lapuljon bármi is benne, fel kell nyitni a doboz fedelét.

Ismét szervezkedni kezdtek. Egymás háttára állva, tornyot alkotva szerettek volna felérni a doboz tetejéig, hogy Sipirc, lévén a legfürgébb és legügyesebb, a torony tetejére mászva felpatinthassa a fedelet. Nehézségen haladt a munka. Büdi került alulra, hogy a toronynak megfelelő alapot biztosítson, fölébe Kajlagomb, rá a három almacsutka, a tetejükbe Dugófej. Rágcsa oldalról figyelte az eseményeket, ugyanis a többiek azzal a megjegyzéssel küldték félre, hogy a gombostűfejnyi ruhamoly, mivel állandóan éhes, úgyis képtelen lenne veszteg maradni, összedöntené az alkotmányt. Hát oldalról vezényelt.

– Kicsit balra, hé, hát nem látod, hogy inog a sarka jobb felől, te meg ne mocorogj ott, lepottyan a fölötted lévő! – hangolt Rágcsa, végül Sipirc, amikor elég tartósnak találta már a tornyot, a tetejében termett, és hátával megemeltette a fedelet.

– Végre, csakhogy felnyitottátok! – szolt ki valaki a fedél alól.

Büdi ijedtében arrébb gördült, helyet adva az egymásra pottyánó torony-elemeknek.

– Ki vagy? Fedd fel magad! – gyűjtötte össze a bátorságát Főcsutka.

– Hm... bátor, katonás kiállás! – hallatszott fentről. – Én a Hihetetlen Mesék Könyve vagyok. Bennetek kit tisztelhetek?

– Ó Büdi, a kallódó zokni, Rágcsa a moly, Kajlagomb egy kislány kabátjáról való, Dugófej a legokosabb parafa dugó, akit ismerek, ő Sipirc egér, mi hárman pedig a szokrény mélyére vetett almacsutka-különítmény tagjai vagyunk, Kis-, Al- és Főcsutka.

– Érdekes társaság! – lelkesedett a Hihetetlen Mesék Könyve. Netán konyít valaki közületek az olvasáshoz?

Hosszú csend volt a válasz a feltett kérdésre. A szokrénylakók tanácstalanul pillantottak egymásra. Sose hallottak még az olvasásról, egyikük sem ismerte a betűket.

– Akkor kénytelen leszek én mesélni nektek, s persze saját magam szórakoztatására is. Szeretnétek igazán izgalmas történeteket hallani? – kérdezte a Hihetetlen Mesék Könyve.

– Miért ne?! Már úgyis ráuntunk Kajlagomb ezerszer hallott históriáira – válaszolták kórusban a szokrénylakók. Mindannyian elhelyezkedtek egy-egy kényelmes zugba, s várták, hogy a Hihetetlen Mesék Könyve belekezdjen első történetébe.

MÁSODIK MESE

Amelyben egy kislány szokrénybe zárja a tengert, és Dugófej elhatározza, hogy úszni tanul

Előzmények: A gyerekszoba ormóttan, régi ruhásszokrényébe új jövevény kerül, felforgatva az ott lakó, elfelejtett kacatok nyugalmát. Dugófej, a világ legokosabb parafa dugója,

Kajlagomb, a csorba kabátgomb, Sipirc, a kis-egér, Büdi, az elkallódott zokni, Rágcsa, a falánk ruhamoly, valamint Kis-, Al- és Főcsutka, a három aszalódott almacsutka összefognak, és kiderítik, hogy az új jövevény nem más, mint a Hihetetlen Mesék Könyve. Mivel egyikük sem tud olvasni, a könyv megígéri, hogy mindennap egy-egy izgalmas történetet mesél el nekik.

– Nekem még soha nem mesélt senki – fészkelődött Sipirc egér egy kis kupac összerágott papírfecni közepén.

– Ó, nekem már igen. Amikor a csinos kis rózsaszínű kabátkára varrva éltem, minden nap délelőtt egy Óvoda nevű helyre utaztunk, ahol csupa érdekes, színes holmi található, gyerekek futkároznak, és egy néni érdekes történeteket mesél sárga hajú királylányokról – kezdett bele Kajlagomb egyik sokadszorra elmesélt történetébe, de a többiek lepiszengették.

– Most nem téged szeretnék hallgatni, Kajlagomb, hanem a Hihetetlen Mesék Könyvét. Izgalmas történetet ígért. Már alig várom, hogy belekezdjen – mondta Dugófej, és egy picit közelebb húzódott a könyvhöz, hogy az első oldal szép, színes képeire sandíthasson.

Kajlagomb megkezdett történetével jó ötletet adott a Hihetetlen Mesék Könyvének. Az úgy döntött, hogy elsőként a napszín hajú kislány esetét meséli el nekik.

„A Girburgba utcába egy őszi reggelen új lakók érkeztek. Egy házaspár és a kislányuk. Óriási autó hozta utánuk a bútoraikat. A rakodómunkások egész nap ki-be jártak a ház és a furgon között, esteledett, mire a szobákban minden a helyére került. Mivel nem érkezett meg az újonnan vásárolt tűzhely, pizzát rendeltek vacsorára. Az anya, miközben a szeleteket tányérokra tette, megjegyezte, hogy a kislány szokatlanul szomorú. A régi szekrényét sajnálja, amit a költözés során nem tudtak magukkal hozni, mondta a kislány. Csak egy ócska régi darab volt, kap helyette újat, válaszolt az anyja. De a kislány sírásra fogta. Nem kér újat, a régit, a varázslatosat szeretné visszakapni. Amiben a tengert tartja. A szülők, bár furcsállották a kislány szavait, telefonáltak a nagynak, hogy küldje utánuk a régi, ócska ruhásszekrényt is. Három nap múlva érkezett meg a bútor. Az anya kíváncsian nyitotta ki az ajtaját. Vajon miféle holmi maradhatott benne, töprengett, hisz indulás előtt mindent kirámolt belőle. A szekrény ajtaja nyikorogva tárult. Belekukkantott. Üres volt, csak három ruhafogas lógott a helyén, mondta később a férjének, s megbeszélték, hogy a gyereknek élénk a fantáziája. A kislány elégedetten tért nyugovóra. Alig várta a reggelt. Ahogy a vekker megszólalt, izgatottan ült föl az ágyában. A szekrényből morajló hang szűrődött ki. Majd magától kinyílt az ajtaja, és égszínkék, sóízű hullámok loccsantak a szobába. Megjelent utána egy strand is, puha homokkal,

pálmafákkal. Távolabb hegyek emelkedtek, barlangjaikban medvék szunyókáltak. A kislány nevetve huppant kedvenc homokozójába, majd óriási színes labdákkal játszadozott, végül kagylókat keresett a fővény kavicsai között. Egész belefeledkezett a játékba. Igyekezzen az öltözködéssel, elkésik az oviból, szolt be az anyja a konyhából, majd pár perc múlva be is kukkantott a gyerekszoba ajtaján. A kislány épp akkor csukta be a szekrény ajtaját. Már fel volt öltözve. A szobában példás rend. Az anyukájának, mikor induláskor elköszönt tőle, egy pillanatra úgy tűnt, mintha kissé nedves lenne a lány lófarokba fésült, napszínű frizurája.”

– Ez volt az első meghökkentő történetem. Mit szólnak hozzá? – kérdezte a Hihetetlen Mesék Könyve.

A szekrénylakók szinte egyszerre válaszoltak, egymás szavába vágva.

Sipirc szerint ez nem is volt igazi mese, ugyanis a könyv nem árulta el, mi volt a neve a kislánynak. Mindenkiene kell, hogy legyen neve, a kinti világban járók kettőt is viselnek. Ez a napszín hajú kislány biztos szomorú lehet amiatt, hogy neki egy se jutott – vélekedett Sipirc, és javasolta, hogy adjanak nevet a kislánynak.

Kajlagomb el volt ragadtatva a történet hallatán, a kislány az ő hajdani gazdasszonyát juttatta eszébe, aki mindennap elvitte az Óvodába. Szerinte nevezze el Aranyhajnak a mesebeli lányt, és javasolta a Hihetetlen Mesék Könyvének, hogy ha legközelebb ezt a történetet meséli el valakinek, a főhóst Aranyhajnak hívja.

A három almacsutka megfelelően hihetetlennek találta a történetet. Főcsutka biccentve dicsérte meg a könyvnek a meseválasztást, s

ugyan nem mondta ki, de magában a mesét kissé rövidnek tartotta.

Csak Dugófej volt megszeppenve. Büdi, a kallódó zokni vette rajta észre.

– Mi bajod, Dugófej cibora? – kérdezte tőle Büdi.

– Megijesztett az a sok víz. Mi lenne velünk, ha a mi szekrényünket is elöntenék a hullámok? – sopánkodott Dugófej.

– Roppant egyszerű – mondta nevetve a Hihetetlen Mesék Könyve –, a habok közé vetnétek magatokat, és elkezdenétek úszni.

– Épp ez a bökkenő. Mit tegyen az, aki nem tud úszni? – tette fel a kérdést Dugófej.

– Annak bizony meg kell tanulnia – válaszolta a könyv.

– Az egerek jó úszók, nincs miért aggódnom – mondta Sipirc.

Az almacsutkák, kis tanakodás után, meggyeztek abban, hogy ők is fenn tudnának maradni a víz felszínén. Egy jó katona mindenhez ért, még az úszáshoz is – jelentette ki Főcsutka, és büszkén kihúzta magát.

Büdi csak félhangosan dűnnyögött. Valami olyasmiről beszélt, hogy a zokniknak nem árt a víz. Igaz, hogy ő nem szeret fürödni, de úszatták már meg párszor egy Mosó nevű gép gyomrában, és nem volt annyira kellemetlen élmény.

Kajlagomb és Rágcsa elárulták, hogy még soha életükben nem láttak vizet, és nem is tartják valószínűnek, hogy az ő szekrényükben megtörténhessen efféle bonyodalom.

Dugófej tanácstalanul hümmögött. Mialatt a többiek a mesekönyv köré sereglettek, hogy megcsodálhassák a szép, színes képeket, ő a kedvenc szekrényarska felé oldalgott, és azon töprengett, vajon kit kérjen meg rá, hogy úszni tanítsa.

Kedves Olvasó Tanulók!

Úgy zárult az elmúlt félévem – s kezdődött az évi szabadságom –, hogy egy hatalmas boríték várt rám: a Jó Pajtás mesepályázatának pályaművei. Belevetettem hát magamat az olvasásba. Csodák csodájára a negyedikes gyerekeim is – pedig „nem szeret olvasni”! Jó mérce volt, mert érdekelt, hogy őt mi szólítja meg igazán. Azt nem mondhatom, hogy mind a száz pályaművet elolvasta, de azok közül a mesék közül, amelyeket igen, szinte ugyanazokat jelölte meg, melyeket én is jónak minősítettem. Ezek kivétel nélkül mai, modern mesék, a groteszk, az abszurd, az irónia karakterjegyeivel. Mi ebből a tanulság? Hogy ma már nem lehet szép tündérmeséket, tanmeséket vagy népies műmeséket írni, mert a gyermekolvasóktól távol áll világuk. Jó, gondoltam. Lehet, hogy ez csak a nevelés hatása... (Bár mondom – nem sok „irodalmat” olvasott el eddig az „ifjúr”. Tudjátok, ez a suszter meg a cipője... A tanár meg a gyereke...) Izgatottan vártam hát, hogy a bizottság másik két tagja, hogyan minősítette a pályaműveket. Nagy örömmre, igazolták a meseírásra vonatkozó elképzeléseimet. Néhány kivétellel hasonló módon rangsorolták a meséket – pedig nekik nem is „segített” iskolás korú gyerek...

Annak a – még akkor jelíges – pályaműnek a hátlapjára, amelyből most rovatunkban olvashattok részeket, az írtam, hogy „Szijj Ferenc, Darvasi László ír ilyen karakterű és színvonalú meséket. Ha bármelyikük lenne – nagy dolog volna... De ha nekünk, itt Vajdaságban is van ilyen szinten mesét alkotó szerzőnk, az is nagy dolog.” Ezek szerint van.

Jó olvasást!

Bence Erika

Viselhető IT

Az informatika öltöztet

A viselhető IT gyakorlati megvalósításának története hosszú évekre nyúlik vissza. Az út egyik emlékeztető mérföldköve volt, amikor a Philips 2000-ben bejelentette, hogy a Levi'sszel karöltve távirányítható mobiltelefonnal és MP3 lejátszóval bélelt dzsekit hoz forgalomba. A viselhető elektronika kategóriájában a 900 dolláros ICD+ (Industrial Clothing Design+) kabát volt az első termék, amely kiskereskedelmi forgalomba került. A dzseki gallérjában fülhallgató és mikrofon kapott helyet, a kézelőn billentyűzet – és mosás előtt csak a két készüléket kellett eltávolítani, a szövet részét képező kábelezés vízálló volt.

A Casio, a Citizen és a Swatch ugyancsak akkoriban indított projekteket karórába szerelt pagerek, telefonok, fordítógépek kifejlesztésére, az olyan textilgyárak pedig, mint a Dupont, áramvezető képességgel bíró szövetekkel kísérleteztek. A Philips eközben az ICD+ GPS-es változatán, valamint a szív működést mérő sportmelltartó és a viselőjét hűtő-melegítő, klimatizált ruházat fejlesztésén is dolgozott.

Az IBM szintén az ezredforduló környékén készített egy Wearable PC nevű gépet, amely 233 MHz-es processzorral működött, és egy ThinkPad 560X teljesítményét ígérte egy okostelefonos kézi számítógép (PDA) méretében. A viselhető PC-t az IBM üzleti célú felhasználásra, például a karbantartás területére szánta. Az ausztrál Tengerkutató Intézetnek pedig a WetPC tervezett egy rendszert, amellyel a búvárok a vízhatlan burkolatban testükre erősített számítógépet kezelhették merülés közben.

A rövid visszatekintésből nem maradhat ki az 1994-es CES-en bemutatott ikonikus Forte VFX1, az első, kereskedelmi forgalomba került VR-sisak sem – bár a viselőjüket a valós környezetből kiragadó és virtuális világba merítő, HMD- (head mounted display) kijelzők speciális alkategóriát képviselnek. Viszont elterjedtek olyan területeken, mint a hadászat, a légi közlekedés, az egészségügy és a Forma-1, ahol a kiképzést segítik.

A San Franciscóban júniusban megrendezett Google I/O konferencia közönsége mindenesetre lelkesedéssel fogadta a bemutatót, amelyben a Google Glass látványos módon érkezett meg a rendezvénynek

otthont adó Moscone Center színpadára: élő videofolyamban először az épület tetejére leereszkedő ejtőernyősök, majd a folyosókon végigterelő kerékpárosok szemszögéből láttatva a bejárat utat.

A Google X laboratóriumban fejlesztett, szokványos méretű szemüveg a digitális kamera mellett mikrofont, Android-alapú számítógépet, 3G és 4G mobilinternet-elérést, mozgásérzékelőt és GPS funkciót tartalmaz – vagy fog kapni a közeljövőben –, egyik lencséje pedig kijelzőként működik. Az áprilisban közzétett videóban a Google Glass valós időben, a kijelzőn felbukkanó, félig áttetsző buborékokban megjelenő,

Korai (Forte VFX1) komputeres 3D-s, multimédiás sisakkijelző, ma már nevelésnek tűnik...

releváns információkkal egészítette ki a szemüvegen keresztül látott valóságot. Viselője például az ablakon kitekintve időjárás-előrejelzést kapott, míg a metró bejáratánál a szolgáltatás szüneteléséről olvashatott, és a szemüveg a pótlóbusz megállójába vezető utat is megmutatta. A videóban azt is láthattuk, hogy a Google Glass felhasználója hangüzenetet hallgat meg, majd SMS-t diktál és küld, ugyancsak a szemüvegről.

Az I/O konferencián azonban a Google is úgy fogalmazott, hogy a videóval a – nem túl távoli – jövőt kívánta felvillantani. Ezek a képességek még nem lesznek benne kivétel nélkül a Google Glass Explorer Edition változatában, amelyet első körben a fejlesztők kaphatnak meg jövőre, 1500 dollárért. A szemüveg a Google szerint 2014-ben kerülhet forgalomba, ennél alacsonyabb áron. A San Franciscó-i bemutatón mindenesetre csak a szemüvegbe épített kamera és szá-

Google Glass: AR szemüveg Sergey Brin, a cég társalapítójának orrán

mítógép, a mobil-internetelés működött, a demó szereplői nem használták a lencsekijelzőt, és nem is telefonáltak.

Egy nemrég közzétett elemzés (Wearable Devices: The Next Battleground For The Platform Wars) szerint a viselhető digitális eszközök főáramba kerüléséhez komoly beruházásra lesz szükség az öt nagy platformot fejlesztő cég – Amazon, Apple, Facebook, Google és Microsoft – és a körjük épülő fejlesztői közösségek részéről.

Bár a Google Glassal pedig (ez kétségtelenül kereskedelmi forgalomba fog kerülni) megtörténhet, hogy a sci-fi rajongók régóta dédelgetett álmait valóra váltó képességei ellenére a lenézett Bluetooth-fejhallgató sorsára jut, amely az alacsony társadalmi rang biztos ismertetőjelévé vált világszer- te...

K. E.-CW

Avalon HMPC 1,6 katonai pilótasisak HUD-dal (Head-Up-Display-jel, azaz szem elé vetítés kijelzővel)

KOS

Ha már nem tudsz ülni a fenekeden, jól jöhet egy új mozgásforma. Próbáld ki a zumbát vagy aerobikozz! Különböző csoportos foglalkozások alatt egy csomó új embert ismerhetsz meg! Illene kicsit rendet tenned magad körül és kidobálni a felesleges holmikat, hiszen hamarosan újra sokat kell görnyedned az íróasztalod fölött.

BIKA

Minden a terveid szerint alakul a hét elején, ám ez szépen lassan elmúlik. A lényeg: legyen mindig a hangulatodnak megfelelő zene a kezed (füled) ügyében, hogy könnyebben vedd az akadályokat! Jobban ki kell ismerned magad társaid között, főleg, ha csapatmunkára kerül a sor. Mindenki kicsit máshoz ért jobban, érdemes erős oldalakra hagyatkoznotok.

IKREK

Ha vásárolgatni van kedved, nem árt egy kis tudatosság! Inkább nézz körül minél több helyen, nehogy a végén valami olyat szerezz be, amit a hét végén már megbánsz! Mindenki szeret ábrándozni, te meg főleg, de sajnos ez nem lesz elég ahhoz, hogy közelebb kerülj álmaidhoz. Ideje aktivizálnod magad!

RÁK

Ne feledd: sosem árt megvitatni ügyesbajos dolgaidat egy jó baráttal, ketten biztosan többre mentek. Ne hagyj, hogy magánéleti problémáid eltereljék a figyelmed más fontos dolgokról. Készülnöd kell a tanévre, még talán lelkileg jól is jön, ha inkább erre figyelsz.

OROSZLÁN

Mindenki szerint túlereagálsz a dolgokra, de elképzelni sem tudod, mi mászt kéne tenned. A hét második felében sokkal nyugisabb leszel, de akkor is tartsd nyitva a szemed, különben bajba kerülhetsz! Igencsak megcsapott a változás szele, nemcsak belsőleg, de a külsődöt illetően is. Azért nem kell egyik napról a másikra teljes stílusváltáson átesned!

SZŰZ

A héten megismerhetsz valakit, aki nagyon fontos lesz a számodra. Talán barátság, vagy esetleg annál több. Bár szeretnél minél nagyobb hatással lenni környezetedre, nem tudod még, hogyan tedd. Vizsgáld azokat, akik téged inspirálnak vagy irányítanak – sokat tanulhatsz tőlük.

MÉRLEG

Próbáld ki valami teljesen új dolgot! Minél szokatlanabb, annál jobb. Viszont hétvégén már jobban jársz, ha visszatérsz komfortzónádba. Mindenáron ki szeretnéd fejteni a véleményed, és igazából minden jogod meg is van hozzá, de figyelj, hogy közben ne keveredj konfliktusba!

SKORPIÓ

Minden rólad szól a hét elején, senki figyelmét nem kerülheted el. Úgyhogy vigyázz, mit lépsz, a legkisebb hiba is következményekkel járhat! Egyszerűen lehetetlen, hogy mindig mindenkivel egyetérts, viszont valahogy meg kell győznöd a többieket, ha eredményt szeretnél elérni valamiben.

NYILAS

Nem nagyon találod a helyed. Ha van néhány feladat, ami elől nem tudsz kibújni, jobb, ha halogatod a hét végéig. Valaki szokatlanul nagy hatással lesz rád, viszont nem feltétlenül lesz könnyű az út, amin elindulsz. Készülj fel rá, hogy BÁRMI megtörténhet!

BAK

Úgy tűnik, legjobb barátoddal még a szokásosnál is jobban egy hullámhosszon vagytok. Szavak nélkül is megértitek egymást, viszont a hét vége felé már oda kell figyelned kicsit, nehogy félreértés legyen valamiből. Figyelj oda rá, hogy mindenkivel jó viszonyt ápolj, illetve sok új ismeretséget köss!

VÍZÖNTŐ

A legutolsó dolog, amihez kedved van, az a szüleid okoskodása, persze ez nem azt jelenti, hogy megúszod. Figyelj kicsit rájuk, tanulhatsz belőle! Minél nyitottabb vagy, annál jobb. Bár elég határozottak az elképzeléseid bizonyos dolgokról, hallgass meg más véleményeket is.

HALAK

A hét elején úgy érezheted, mintha a sivatag közepén lennél. De a hét vége felé mindenki észhez tér, és ott folytathatjátok, ahol abbahagytátok! Minden problémára van megoldás – illetve amire nincs, azon felesleges is tovább gyötörned magad. Kérj több embertől segítséget, hátha juttok valamire!

Túlélőkalauz az iskolához

Az iskola sokkal könnyebbnek tűnt, amikor kisebb voltál. Most már minden sokkal bonyolultabb. Stresszelhetsz és meg is viselhet a sulis, ám pár dolgot magad is tehetsz azért, hogy egyszerűbb legyen!

Tervezz előre!

Legyen egy naptárad vagy egy iskola-naplód. Rögzítsd előre a bejelentett ellenőrzők, dolgozatok időpontjait. Jegyezd fel a fogalmazások és házimunkák leadásainak határidejét. Vess listára minden más tényezőt is (pl. edzést vagy különórát is).

Haladj az osztállyal!

Ha úgy éreznéd, hogy kezdesz lemaradni, vagy nem értesz valamit, azt nyugodtan jelezd a tanárnak, hiszen ő azért van, hogy segítsen. Sokkal egyszerűbb már a dolgok elején segítséget kérni és kapni, mint várni az utolsó pillanatig, hogy hátha egy álmatlan éjszakán, a dolgozat előtt megérted az anyagot. Ha a házi feladatokkal is problémád van, ezt mindenképpen jelezd a tanárodnak, óra előtt vagy után – valószínűleg fel fogja ajánlani a segítségét, akár még egy-két plusz órát is fog tartani neked. Ha szánsz pár percet arra, hogy megkérdezz valamit, akkor akár órákat is megspórolhatsz, melyeket haszontalan fejtöréssel töltenél. Emellett hogyha a tanár a tudtában van annak, hogy valamivel nem boldogulsz rendesen, akkor ő is sokkal megértőbb lesz egy esetleges későbbi szituáció során.

Figyelj az órákon!

Hidd el, megéri az órák alatt koncentrálni, főleg hosszú távon. Persze sokkal kellemebb beszélgetni, rajzolgatni, vagy más pótcselekvéseket végezni, de te is sokkal könnyebben fogod megtanulni az anyagot, ha figyelsz az órán, illetve a tanár is értékeli, ha látja, hogy érdeklődsz a magyarázata iránt.

Jegyzetelj!

Az órai jegyzetekkel, és azok átnézésével sokkal egyszerűbb felkészülnöd a következő órára vagy egy dolgozatra. Igaz az a tény, hogy ha órán jegyzetelsz, azzal már félig meg is tanultad az anyagot, így a jegyzet lehet a kulcsa a jó teljesítménynek is.

Reggelizz!

A régi mondás, miszerint a „reggeli a nap legfontosabb étkezése”, soha sem volt igazabb, mint iskola alatt. Sokkal jobban tudsz koncentrálni és teljesíteni, ha egy jó reggeli is fogyasztottál.

Aludj eleget!

Kutatások is igazolják, hogy azok a tanulók, akik többet alszanak, sokkal könnyebben koncentrálnak. Egy kutatás szerint azok a fiatalok, akik a matematikadolgozatuk előtt eleget aludtak, háromszor olyan jól teljesítettek, mint kialvatlan társaik.

Dolgozz többet az iskolában, mint otthon!

Használd ki az iskolában töltött szabad idődet – olvasd át a jegyzeteidet, kezd el a házi feladatokat, nézz utána dolgoknak. Hidd el, örülni fogsz például egy koncert alkalmával, hogy a délutánodat töltötted ezzel, nem pedig az estétet, amikor szóra-kozhatsz!

Barátkozz!

Az egyik legjobb módja annak, hogy barátokat szerezz, az, hogyha csatlakozol az iskolai klubokhoz, részt veszel a szakkörökön, edzéseken és az egyéb programokon!

Mit csinálj, ha beteg vagy?

Szinte mindenki beteg lesz egyszer-kétszer egy évben. Amíg gyógyulsz, kérd meg egy barátodat, hogy fénymásolja neked a jegyzeteit, és kérd el tőle a tananyagot, a házi feladatokat is. Ha több napot is kihagysz, akkor mindennap tanulj egy kicsit, hogy képben maradj, és ne egyszerre kelljen megtenned mindent.

Szó mi szó, az iskola tökéletes hely ahhoz, hogy új barátokat szerezz és új dolgokat próbálj ki, de emellett megtanulhatod azt is, hogy hogyan is legyél egy közösség tagja, illetve a döntőképességedet is próbára teszi – ezek pedig az egész hátralévő életedben segíteni fognak.

A késő nyári bevásárlás során sokan új tolltartót is választanak maguknak. De mégis, melyet érdemes beszerezned? Lássuk a leggyakoribb típusokat, előnyüket, hátrányukat!

Klasszikus

Ez az a tolltartó, mellyel minden iskolás megkezdte a tanévet.

Amiért szeretjük:

– Tényleg elfér benne minden. A körzótól kezdve, a vonalzóon keresztül még a színes ceruzáknak is bőven van hely.

– Ha ilyen tolltartót választasz magadnak, akkor garantáltan mindig meglesz mindened, amire szükséged lehet egy órán, és persze a padtársad is imádni fog, mert szükség esetén akár kölcsön is adhatsz neki.

– Akik kedvelik egyedivé varázsolni a cuccaikat, azok itt igazán kiélhetik magukat, hiszen ez a fazon biztosítja a legtöbb felületet a kreativitásnak.

Amiért nem szeretjük:

– Nagy mérete miatt ezt a tolltartót sokan nem kedvelik, hiszen elég jó súlya van, ha alaposan megtömd.

Milyen tolltartót vegyél?

Fém

Pár éve lett csak igazán népszerű a fém tolltartó, azóta pedig töretlen népszerűségnek örvend.

Amiért szeretjük:

– Amire feltétlenül szükségünk van, az belefér. Egy-két színes, néhány toll és egy radír, ezzel már boldogulnak a felsősök.

– Jellegénél fogva könnyű, tehát cipélése abszolút nem jelent problémát.

– Kis mérete miatt akár egy oldalzsebben is elfér, így mindig kéznél van.

– Tele lehet ragasztgatni mindenféle matricával. Újabb lehetőség a kreatívoknak!

Amiért nem szeretjük:

– Meglehetősen hangos tud lenni, amikor benne kotorászol, így valószínűleg bezebeled majd néhány rosszalló pillantást, ha dolgozat közben állsz neki keresgélni.

– Mivel fém, könnyen behorpad. Próbáld meg nem ráülni!

Henger alakú

A henger alakú tolltartó átmenet a fém és a hagyományos fazon között. Talán emiatt is kedvelik annyian.

Amiért szeretjük:

– Felöltöttebb, mint hagyományos társa, de csendesebb, mint fémváltozat.

– A henger tolltartó általában nagyobb a fémnél, emiatt több dolog elfér benne, amire esetleg még szükség lehet.

– Jellegénél fogva ezt a tolltartót is kedvedre díszítheted: hímehatsz rá, televarrható gombokkal, vagy aggathatsz rá kitűzőket stb.

Amiért nem szeretjük:

– Ha nagyon teletömd, akkor csak nehezen találod meg benne azt, amire éppen szükséged lenne, emiatt pedig állandóan ki kell pakolnod a tartalmát az asztalra.

A honismereti ifjúsági táborban jártunk

Augusztus 2-ától 5-éig óbécseán a cserkészek adtak otthont a négynapos táborozásnak. Rekkenő hőségben félórai kerékpározás után érek ki a táborba. Ahogy befordulok a cserkészotthon felé, már halom a barantacsattogást, ugyanis a fiúk gyakorolnak. A sok sátor is arra enged következtetni, hogy ennek a tábornak egy sereg lakója lehet. Éppen reggelizik a társaság, s a szakács, Fleisz Tamás tudtomra adja, hogy háromszáz tojásból készült a rántotta a mintegy hetven személy részére. Hogy mi mindent főznek a héten, azt is megtalálom kitűzve az ebédlő falára: lesz csikóstokány, részeges csirke, palóc gulyás, az utolsó este pedig fasírtos bab!

Farkas Alexander felsorolja a szervezők nevét: Ferenc Lajos, Bonifárt László, Jovanović Dániel és Kiss Anita. Valamennyien egyetemisták.

Az idén a Than Fivérek Értelmiségi Kör immár harmadik alkalommal rendezte meg a honismereti ifjúsági tábor (HONIT). A főszervező, Farkas Alexander elmondása szerint a honismereti tábor elsősorban a magyar történelemmel szeretné megismertetni az ifjúságot, ugyanis csak a 14 évnél idősebbek jelentkezhetnek.

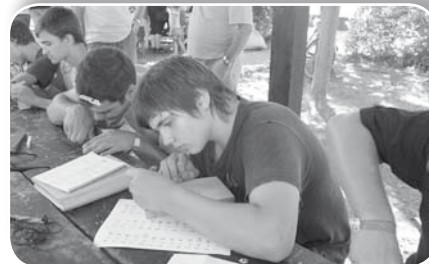
– A táborunk egy olyan kezdeményezés – mondja –, ahol elsősorban a délvidéki magyar ifjúságot szeretnénk a szórakozás, barátkozás mellett tanítani is. Célunk a magyar történelem, művészet, népi hagyomány népszerűsítése, és a nemzeti öntudat erősítése a fiatalok körében, hisz a mai rohanó világban kevés figyelmet fordítunk történelmünk, hagyományaink ápolására. Szó lesz a Szent Koronáról, az 56-os forradalomról... Másodsorban határokon átvívelő együttműködést szeretnénk létesíteni az anyaországi és más határon túli magyar szervezetekkel, amelyeknek hasonló célkitűzéseik vannak. Az idén már meg is valósult ez a tervünk, ugyanis itt vannak a sátoraljaújhelyiek Magyarországról, a borsiak a Felvidékről és a sóváradiak Erdélyből – ismerteti velünk a főszervező.

A fák hűvösében, nagy asztalok mellett folyik a munka. Az egyiknél a fafaragók, a másiknál a nemezelmők szorgoskodnak, a harmadiknál a gölöncsérkedést sajátíthatják el az érdeklődők. A magyarországi Rumi Tamás oktató segítségével a rovásírást ismerhetik meg a gyerekek. Először mindenki leírja a nevét rovásírással. Persze kapunk egy lapot, melyen a mi betűnk mellett ott állnak a rovásírással

írt betűk, így könnyen megy a tanulás... Ez az írásmód abban különbözik a miénktől, hogy jobbról balra kell írni a szavakat. Nagy sokára én is leírom a nevemet...

A nagy hőség miatt csak a média kedvéért öltözik be egy kis időre a magyarországi Bencze István és Csemez Farkas, akik Kazahsztánban jártak lóháton. A 6800 kilométeres utat négy és fél hónap alatt tették meg, ebből 3000-et lóháton. Csemez Farkas fölveszi a fürdőköpenyhez hasonló öltözékét, a csápát, melyet ott kapott emlékül. Arról is szól, hogy milyen szeretettel fogadták ott, mennyire tartják a kazahsztániak velünk, magyarokkal a rokonságot.

Hogy ki miért van itt a táborban, miért választotta ezt a foglalkozást, elmeséli a sátoraljaújhelyi **Kaduk Alexandra**, **Gortva Árpád**, **Halápi Lóránt**, **Ranc Ervin**, a Sever Đurkić iskola tanulója; **Sárkány Anikó**, a Petőfi Sándor iskola diákja, valamint **Gutási Viktor**, a Samu Mihály iskola nyolcadikos.

Akik az idén vannak itt először a táborban, a fafaragás technikáját Berentai Jenő tanár úrtól sajátítják el. Akik viszont már tavaly is jártak itt, azok már komolyabb feladatot kapnak.

– Én a tábor tábláját faragtam ki – mondja Árpi –, most pedig négyféleképpen írok rá: szerb nyelven (latin, cirill betűkkel), magyarul és rovásírással. Jó a társaság, jókat bulizunk

esténként. Szórakoztató volt az adaiak koncertje.

– Többen jöttünk Magyarországról, s örülök, hogy itt lehetek. Már megismerkedtem az óbécsei fiatalokkal. Tetszik a fafaragás, de én még csak rajzolok – jelenti ki Alexandra –, erről a lapról a fára másolom a motívumokat. Még nem faragtam, de ami késik, nem múlik. Érdeklődéssel hallgattam a sámánokról és a táltosokról szóló előadást.

– Nem vagyok táborlakó – magyarázza Anikó –, a tanító nénivel jöttem ki a táborba, kíváncsi voltam, milyen itt. Megtetszett a nemezelmélés, melyre Lukács Valéria tanít bennünket. Színes labdát készítettünk.

Lóránt a korong mellett ül, könyékig agyagos, figyelő Szabatka Bianka utasításait, akitől a gölöncsérkedés csinját-bínját lesi el.

– Megtetszett ez a foglalkozás – halljuk Lóránttól –, s tetszik ez a serleg, amit a tanítóm segítségével készítettem. Most egy napig szárad, aztán majd vések bele valamit. Lehet, hogy rákerül az olimpia jele, az öt karika, meg, hogy LONDON. De arra még alszom egyet...

– Én már tegnap elkészítettem ezt a gyertyatartót – fűzi hozzá Ervin –, s ki is díszíttem ezekkel a lyukakkal, hogy átvilágíthatson rajtuk a gyertya lángja.

– Bennünket Kinka Tibor, az óbécsei íjászklub tagja tanít az íj használatára – mondja végezetül Viktor. – A nagy téren, ahol az íjászok szoktak célba löni ezzel az ősi fegyverrel, azt magyarázta el nekünk, hogyan kell az íjjal banni. Az első dolog, amire ügyelni kell, hogy van-e valaki a céltábla mellett. Csak amikor megbizonyosodtunk, hogy nincs, akkor szabad löni. Mert az íj komoly fegyver, le lehet vele löni valakit. Megszerettem ezt a foglalkozást, s ezentúl én is járok majd az íjászklubba.

K. E.

Nemezelmők

Íjászok

Fafaragók

Mitől borulsz ki a legjobban?

Mi váltja ki a dühödöt, milyen emberek, szituációk irritálnak?

Ha válaszolsz a kérdésekre, kiderül! Számold össze, melyik betűjelből hányat karikáztál be!

- Egy pizzériában vacsorázol, és amikor befejezed, a pincér tudomást sem vesz rólad. Mi az első gondolatod?**
  - Elfelejtette, hogy itt vagyok.
  - Nem érdeklí különösebben, mit gondolnak a vendégek.
  - Biztosan rossza napja van.
- A szünidőt egy csendes tengerparti öbölben töltöd, amikor egy zajos család közvetlenül melléd telepszik le. Azt gondolod, hogy...**
  - Semmi baj, mindjárt arrébb visszük a törülközőinket.
  - Nem hiszem el! Jó, hogy nem azonnal a törülközőmre ülnek!
  - Mindent megteszek, hogy kiutáljam őket: feltűnően bámulok, pofákat vágok, és a hangos megjegyzésektől sem riadok vissza.
- Általában, hogy lecsillapodj...**
  - Elmész lazítani és töprengeni egy kicsit.
  - Beszélsz valakivel a dologról, vagy kiírod magadból az érzelmeidet.
  - Megpróbálsz másra gondolni, vagy belemerülsz egy tevékenységbe.
- A következő kijelentések közül melyiket választanád mottódu?**
  - Mindig legyen valaki szerelmes belém.
  - Azt akarom, hogy az emberek jobban szeressenek.
  - Nem érdekel, hogy szeretnek-e vagy sem, de legalább tiszteljenek.
- Milyen emberek zavarnak a leginkább?**
  - Az önzőek.
  - Az arrogánsak.
  - Akik a többieket hülyének nézik.
- Ha a dühöd kiszabadul az irányításod alól, és olyasmiket mondasz, amiket magad is megbánsz, mit érzel?**
  - Bűnösnek érzem magam, és kínos annak a társaságában lennem, akit megbántottam.
  - Tartok tőle, hogy végérvényesen megromlik a kapcsolatom azzal, akit megbántottam.
  - Dühös vagyok a dühömré, és arra a személyre is, aki ezt kiváltotta belőlem.
- Ha nem törekszel rá, hogy a dühödöt megfékezd, és sokasodnak a jelek...**
  - Lehangolt leszek, azt gondolom, hogy valami nincs velem rendben.
  - Úgy érzem, senkiben sem bízhatok, senki nem ért meg.
  - Kerülöm az embereket, mert akaratomon kívül konfliktusokba kevernek.
- Tanúja vagy egy verekedésnek. Mi jár közben a fejedben?**
  - Tennem kéne valamit.
  - Miért nem lép már közbe valaki?
  - Miért olyan kegyetlenek és erőszakosak az emberek egymással?
- Az egyik barátod nem válaszol az üzenetedre. Erre te:**
  - Gyanítod, hogy valami olyasmit csinálhattál, ami feldühítette.
  - Megsértődös. Igazán megerőltethetné magát.
  - Csalódott vagy, és megállapítod, nem lehet megbízni másokban.
- Mi dühít legjobban a suliban?**
  - Amikor nem sikerül megoldani egy feladatot.
  - Amikor lebénulok, és nem találok a megfelelő kifejezéseket.
  - Ha egy nálam sokkal rosszabb tanuló jobb osztályzatot kap.

Értékelés

Legtöbb az a válasz: Saját magadra vagy dühös

Amikor kudarcnak élsz meg valamit, vagy azt hiszed, mások kritizálnak, nagyon dühös leszel, de elsősorban magadra. Másokkal megértő és kedves tudsz lenni, de saját magadhoz nagyon szigorú vagy. Az elvárásaid magaddal szemben túl magasak, a tökéletességre való törekvés nyomásként nehezedik rád. A dühöd mögött félelem lapul, félelem attól, hogy csalódást okozol másoknak, hogy nem felelsz meg az elvárásaiknak, hogy a hiányosságaidra fény derül. Ezért aztán megpróbálsz hibátlannak látszani, ami fizikailag és mentálisan is fárasztó, arról nem is beszélve, hogy az állandó aggodalom stresszt és hiábavaló dühöt gerjeszt benned. Próbáld megérteni, mi váltja ki belőled a leghevesebb reakciókat, anélkül, hogy elítélnéd magad az érzéseidért.

Hogyan lehetsz kiegyensúlyozottabb, kevésbé dühös?

A te esetekben kulcsfontosságú, hogy elfogadd végre, nem vagy tökéletes. Ettől még törekedhetsz rá, hogy a legjobbat nyújtsd, hogy fejlődj. A hibáidat megértő mosollyal, humorral kellene fogadnod. Ha pedig az energiáidat a fejlődésre összpontosítanád, nem pedig a dühöngésre, sokkal közelebb kerülnél a vágyott célhoz.

Legtöbb a b válasz: Másokra vagy dühös

Ha udvariatlanok, durvák veled az emberek, ha úgy érzed, nem tisztelnek eléggé, a legkisebb dologtól is dühbe gurulsz. Nagyon nagy elvárásaid vannak a téged körülvevő emberekkel szemben. Az önbizalmad elsősorban mások elismerésén múlik, ezért az bánt a legjobban, ha kritizálnak, vagy nem tisztelnek eléggé. Nem kell, hogy sérelem érjen, képes vagy már attól dühbe gurulni, ha nem figyelnek rád eléggé. Könnyen konfliktusokba bonyolódasz másokkal.

Hogyan lehetsz kiegyensúlyozottabb, kevésbé dühös?

Elemeld azokat a szituációkat, amelyek dühöt váltottak ki belőled. Fontos, hogy szét tudd választani a valódi és a vélt sérelmeket. Próbáld messzebből szemlélni az eseményeket, valóban olyan súlyos volt a dolog, mint ahogy az első pillanatban tűnt? Egy dühkitörés sokszor visszafordíthatatlanul károsítja a kapcsolatot, kölcsönös bizalmatlanságot eredményez, ezért érdemes a konfliktusokat csak a valóban fontos helyzetekben felvállalni.

Legtöbb a c válasz: Az egész világra dühös vagy

Nagyon sok dolog dühít, és védekezésre késztesz, a nagy társadalmi igazságtalanságoktól kezdve az emberi butaságig. Az idealizmusod és az ebből fakadó számtalan csalódás miatt érzed magad gyakran dühösnek. Valójában nem hiszel benne, hogy az egyes emberek megváltoztathatják a dolgok menetét, és ez tovább frusztrál. Az állandó zsörtölődés, méltatlankodás elfásítja, érzéketlenné teszi a többieket, és saját magad is letargikus leszel tőle.

Hogyan lehetsz kiegyensúlyozottabb, kevésbé dühös?

Ha sikerül elérned, hogy a negatív érzéseid cselekvésre sarkalljanak, és ne csak üres fecsegéssel töltsd az időt, már félig nyert ügyed van. Hosszú távon azonban fontos lenne, hogy ne a düh legyen a fő mozgató erő. Ehhez kicsit nyitottabbnak kéne lenned, hogy el tud fogadni mások álláspontját, véleményét, még ha az lényegesen különbözik is a tiédétől. Nem kell, hogy úgy gondolkodj, mint ők, nem kell feladnod a nézeteidet, de pusztán az, hogy valaki nem ért veled egyet, ne váltsd ki dühöt és erős negatív érzelmeket belőled.

„Kedves Bizalmas sorok!

Most indulok ötödikbe, és a nyáron megszerettem egy fiút, aki a nyolcadikat kezdte. A barátnőim SMS-ben megkérdezték tőle, hogy szeret-e engem. Ő csak egy smiley-t, :) küldött vissza. Nem vagyok biztos benne, hogy őszinték voltak velem. Régebben sokszor fölkapott a folyosón, és kirohant velem az udvarba. Az viccelődésből volt. Elkezdődött az iskola, és én nem merek a szemébe nézni, elfutok előle. Igaziból meg imádom, megbolondulok érte! Nem tudok másra gondolni, csak rá! Kérlek, segíts! Adj tanácsot, mit tegyek!

Őszirózsa”

Válasz:

Kedves Őszirózsa!

A leíratakból azt a következtetést vonhatom csak le, hogy te igazából belehabarodtál ebbe a fiúba. Igaz, egy kicsit korán szédített meg a dolog. Remélem, az első hullámon gyorsan túl leszel, és összpontosítani tudsz majd másra is, nemcsak a fiúra. A bizonytalanságod miatt te is azt teszed, mint a tinik java, megfutamodsz a szorongató helyzetből. Régebben bolondozott veled, ez annak a jele is lehetett, hogy szimpatikus voltál neki. A kis mosolygós meg azt jelentheti, hogy nem visszatartó neked az, amit az SMS-ben olvasott. Mit tehetsz? Legyél türelmes, és várd ki, hogy mi fog történni az elkövetkező hónapban. Ha semmi sem lesz a dologból, az sem baj, hisz előbb-utóbb mindenkinek át kell esnie az első szerelmen. Addig se hagyd el magad. Kösd le magad az iskolai feladatokkal, vegyél részt a szakkörök munkájában, amelyek érdekelnek. Esetleg néptánra, tánra iratkozhatsz, vagy bekapcsolódhatsz a helyi művelődési egyesület munkájába. Sportolhatsz is, ha van rá módod. Legyél aktív, és az esetleges csalódás nem nyomja majd rád annyira a bélyegét. Mindez jót tesz akkor is, ha a rózsaszín szemüvegen keresztül látod majd a világot a fiú miatt. Mi pedig csak szurkolhatunk neked.

„Kedves Bori Mária és Bizalmas sorok!

Rendszeresen olvasom a Jó Pajtást, és a kedvenc rovataim közé tartozik a Bizalmas sorok is. Hosszú tételődés után úgy döntöttem, hogy én is tanácsot kérek a bajomra. Tizennégy éves vagyok, és nagyon magányosnak érzem magam. Nincs testvérem, sem barátnőm, a rokonságban is kevés az olyan gyerek, akivel tarthatnám a kapcsolatot. Az iskolában is egyedül vagyok. A legszívesebben mindenkitől félrehúzódok. Nagyon rosszul érzem magam, ha sokan vannak körülöttem, ezért a szünetekben is legtöbbször egyedül maradok az osztályban vagy az osztály előtt. Otthon is egyedül szoktam lenni, mert a szüleim csak este jönnek haza a munkából, akkor pedig már fáradtak. Az utóbbi időben nagyon rosszul érzem magam ilyen magányosan. Mit tegyek, hogy megváltozzak, és nekem is legyenek barátaim?! Kérem, adjon tanácsot!

Csipkerózsika”

Válasz:

Kedves Csipkerózsika!

Ha hiszed, ha nem, az ember társas lény, alapvető tulajdonsága, hogy szüksége van más emberek társaságára. Ezenkívül olyan alapvető szükségletei is vannak, mint az, hogy szüksége van kapcsolat-teremtésre, összetartozásra. Ezért arra törekszik, hogy kapcsolatot teremtsen a családban, munkahelyen, hogy barátokat szerezzen.

Továbbá igyekszik megtalálni a helyét a társai között. Igyekszik elismerésre szert tenni, hogy elfogadják, hogy elismerjék a képességeit, rátermettségét, egész egyéniségét. Többek között ezek azok az alapvető szükségletek, a biológiai szükségletek után (az éhség, a szomjúság, a biztonság stb.), amelyek az emberi cselekvést, viselkedést mozgatják, motiválják.

Szenvedsz a magánytól, de nem teszel semmit sem, hogy kimozdulj a most már kényelmetlen csigaházadból, amelybe nagy valószínűséggel azért bújáltál, hogy megvédjed önmagadat, hogy biztonságban érezd magadat. Idővel mind nehezebb szembesülni a kinti világgal, ahol rossz dolgok is várnak ránk. Nem akarsz közeledni a társaidhoz, de ugyanakkor jó lenne hozzájuk tartozni. Mintha elvárnád, hogy ők közelítsenek hozzád, hogy meghallják néma segélykiáltásodat, hogy maguktól törődjenek veled, annak ellenére, hogy sokszor elutasítottad őket. Sajnos neked kell megváltoznod, neked kell feléjük lépned. „Változtasd meg önmagad, és megváltozik körülötted az egész világ!” – mondjuk mi pszichológusok.

Bármilyen nehéznek tűnik, neked kell lépned. Lépésről lépésre, kis lépésekben kell haladnod. Biztos van az osztályodban olyan lány vagy fiú, akiben bizalmas van, aki kedves számodra, akit megkérdezhetsz az iskolával kapcsolatban erről-arról. Millió dolog van, amivel léphetsz, pl. kölcsönkérsz egy radírt vagy ceruzát, és mosolyogva megköszönöd azt. Ha nem nyílsz ki, nem fog rád sütni a nap, és nem melegedhetsz az emberi kapcsolatok melegében. Ez olyan, mint a virágoknál: ha nem bontakozol ki, nem pompáznak a színeid, illatod, nem csodálhatnak meg sem az emberek, sem a bogarak. Ha van rá lehetőség, kapcsolódj be valamelyik iskolai szakkör munkájába, ahol újabb ismereteket köthetsz olyan személyekkel, akiket ugyanaz érdekel, mint téged.

Ha te nyitottabb leszel a környezeted felé, ők is jobban kinyílnak majd feléd, és elfeledtetik veled a magányt. Ne feledd, tartozni kell valahova ahhoz, hogy jól érezzük magunkat a bőrünkben.

„Kedves Bizalmas!

Tizenhárom éves fiú vagyok. A gondom az, hogy még nem csókolóztam lánnyal. Ez azért fontos tény, mert szerelmes vagyok egy nálam egy évvel idősebb lányba. Ő is szeret engem, de nem merem megkérdezni, hogy járna-e velem, mert ő már tud csókolózni. Ezt biztos forrásból tudom! Félek, hogy kiábrándul belőlem! Kérlek, segíts! Mit tegyek?

Kiss”

Válasz:

Kedves Kiss!

Senki sem jön a világra tapasztaltan. Mindenki üres lappal indul, és fokozatosan, tanulással, tapasztalatszerzéssel tölti ki élete lapjait. Mielőtt még az első csókra összpontosítanál, jó lenne, ha előbb felvennéd a kapcsolatot a lánnyal, megkérdeznéd, hogy járna-e veled. Persze beszélgetni is kell vele, ami néha nehezebb dolog, mint maga a csókolózás. Inkább erre készülj fel. Meg arra, hogy látogass el a fogorvoshoz, rendszeresen moss fogat, és gondoskodj a szájhigiénédről. Nem mindegy, hogy kellemes vagy rossz lehelettel szembesül az ember az első csók alkalmával. Szóval, előbb a járásajánlat, és utána következik a többi. Biztos, hogy senki sem várja el, hogy mindent tudj. Azt is tudnod kell, hogy vannak, akik nagyon is szívesen adják tovább azt, amit megtanultak. Néha a lányoktól is lehet ezt-azt tanulni.

Maminti, a kicsi zöld tündér

– Ma fát vágni megyünk – mondta Mikkamakka.

– Csak erők jelentkezzenek. Egér Elek, ne nyújtogasd az ujjad! Gyenge vagy.

– Ezt rám mondja! – méltatlankodott Egér Elek a szomszédjának, és fél kézzel kinyomott egy fenyőtobozt. – Tapintsd meg a muszklimat!

Történetesen Ló Szerafin, a kék paripa állt mellette. Szégyenlősen lenézett, tekintetével megkereste a szürke avarban szürkellő egeret, s reszketeg hangon mondta:

– Nem merlek megtapintani, mert behalsz. Különböznél tényleg pompás izmaid vannak.

– Na ugye! – mondta Egér Elek, és rártartian beballagott az erdőbe. Mert mégis.

Azért persze összegyűlt a favágóbrigád. Mikkamakka mint brigádvezető és faügyi szakértő, Szörnyeteg Lajos, a legjobb szívű behemót, Bruckner Szigfrid, a nagyhangú, öreg oroszlán, Aromo, a fékezhetetlen agyvelejű nyúl, a fent említett kék színű Ló Szerafin, Nagy Zoárd, a lépkedő fenyőfa és a szűkszavú Dömdödöm. Meg persze Vacskamati, aki nem volt ugyan erős, de azt mondta, hogy valakinek a finom szellemet is képviselni kell a társaságban, s ki lenne erre önáló alkalmasabb!

A brigádvezető válasza sem méltatta. Szörnyeteg Lajos tátott szájjal nézte (sosem látott még eleven, finom szellemet), Bruckner Szigfrid megvetően elhúzta a száját, Aromo a térdét csapkodta nevében (még hogy nála finomabb szellemet, ki hallott ilyet?!), Ló Szerafin azon tételődött, hogy vajon mit kezdenek favágás közben a finom szellemmel, Nagy Zoárd, a lépkedő fenyőfa a fejét csóválta, Dömdödöm csak annyit mondott: „döm”, majd kis szünet után enyhe gúnnnyal hozzátette: „dödöm”. De azért magukkal vitték Vacskamatit. Persze. Természetesen. Mert titokban mindnyájan szerették. Ezt titokban Vacskamati is tudta.

Az erdő mélyén Mikkamakka kiválasztotta az alkalmas fát. Egy eukaliptuszt.

– Ebből lesz a legjobb hajó – mondta.

– De hiszen tegnap még repülőt akartál építeni – kotyogott közbe Vacskamati.

Mikkamakka lekicsinylően rápillantott.

– Repülő hajót – mondta a foga közül.

– Olyat még nem hallottál? Vízen hajó, levegőben repülő, szárazföldön vonat.

Ez a válasz mindannyiukat elkápráztatta. Hiába, Mikkamakka a fej, az agyvelő, a vállalkozó szellem!

A favágásban viszont elég járatlanok voltak. Vitatkozni kezdtek, hogyan fogjanak hozzá.

– Először is reggelizzünk! – mondta Bruckner Szigfrid.

Lehurrogták, már csak azért is, mert dél után két óra volt. Bár valamennyien tudták, hogy Bruckner Szigfrid a nap bármelyik órájában képes reggelizni. Sőt reggeltől estig

képes reggelizni. És vitatkoztak tovább. Hogy fejszével kell elkezdni, a fűrészsel folytatni vagy fordítva? Merről kell odaállni, hova dől a fa, merre kell mellőle szaladni?

Nagy Zoárd, a lépkedő fenyőfa meg egyenesen azt mondta, hogy igazán udvariatlan dolog egy fát kivágni.

Míg a többiek vitatkoztak, hárman félrevo-nultak. Nevezetesen Bruckner Szigfrid, Szörnyeteg Lajos és Dömdödöm. Bruckner Szigfrid reggelizett, a másik kettő meg elővett szépen egy fűrész, és nyissz-krr-zrr-nyissz, fűrészelni kezdte a fát.

Mire ezek befejezték a vitatkozást (és Bruckner Szigfrid a dereka táján járt a reggelinek), majdnem végeztek is a munkával.

– Vigyázat, azonnal dől! – mondták.

– Nehogy a reggelimre dőljön – mondta nekik tele szájjal Bruckner Szigfrid.

Emezek meg kiabálni kezdtek Dömdödömnek és Szörnyeteg Lajosnak.

– Ne úgy állj, amúgy húzd, emitt szorítsd, amott lazítsd, vigyázz jobbra, vigyázz balra, alá, fölé, emeld, engedd, toljad, vonjad, rúgjad, vágjad, kalapáld!

Ha csak kiabálnak, az nem lett volna baj, de sajnos oda is rontottak, rángatták, lökdöstedék, döfölték, ráncigálták Szörnyeteg Lajost meg Dömdödömöt.

Reccsent s dőlt az eukaliptusz.

Ugráltak százfelé. De szegény Dömdödöm a nagy tolongásban nem tudott elugrani.

Puff! ráesett a hátára.

– Dömdödöm, dömdödöm! – siránkozott fájdalmasan.

A többiek rohantak vissza – még Bruckner Szigfrid is félbehagyta a reggelizést, és odafutott. Segíteni akartak.

– A lábánál fogva húzzuk, a kezénél fogva, a fejénél fogva! – rikoltoztak.

– Ugyan már, a fát kell fölemelni! – morgott Mikkamakka.

Nekiveselkedtek.

De hiába erőlködtek, meg se moccant. A fa alól meg egyre halkabban jött a „dömdödöm”.

– Úgyse bírjuk, úgyse bírjuk! – sápitozott Vacskamati.

– Ha ez a finom szellem, akkor edd meg! – nyögte neki izzadva Bruckner Szigfrid. S szomorúan hozzátette: – Reggelire!

Erre Vacskamati is beállt emelni.

De csak nem mozdult a fa.

Ekkor egy vékonyka hangot hallottak a hátuk mögül.

– Majd én segítek – csilingelte valaki.

Mind arra fordították a fejüket. Először nem láttak semmit. Pedig Ló Szerafin még a szemüvegét is feltette. Persze nem is igen láthatták, mert aki megszólította őket, alig látszott ki a fű közül. Akkor volt, mint a kisujjam. Egy picike

zöld lány. Zöld a ruhája, zöld a haja, zöld a szeme, kis zöld sityak a fején. A zöld sityakon egy zöld gyémánt. Mint a mákszem, akkora. De úgy fénylett, hogy végül is emiatt vették észre.

– Aha – mondta Mikkamakka –, egy felcicomázott szöcske.

– Nem szöcske vagyok! – kiáltott az ickepicide lány. – Maminti vagyok.

– Ne zavarj bennünket, Dömdödömöt mentjük! – szólt rá Vacskamati.

Újra nekiveselkedtek a fának.

Dömdödöm meg csak jajgatott:

– Dömdödöm, dömdödöm!

A zöld lány oda akart furakodni hozzá, de Nagy Zoárd szelíden eltolta onnan.

– Ne lábatlandodj itt! – nyögte.

Maminti futkosott hát körülöttük. De nem fért a fához. Hol Ló Szerafin csánkjába, hol Mikkamakka könyökébe, hol Bruckner Szigfrid sörényébe, hol Aromo oldalába, hol meg Vacskamati hüvelykujjába ütközött.

– Engedjete! Engedjete! – kiáltozta.

Mikkamakka feléje fordult.

– Azonnal takarodj, hordd el magad, pucolj, lépj olajra; tűnj el, nem látod, hogy zavarasz?! Nem látod, hogy Dömdödömöt mentjük?!

Maminti, a picike zöld lány méregbe gurult. Zöld szeme villámokat szórt.

– Ostobák! – mondta.

A ruhája ujjából elővett egy zöld varázspálcát.

Akkorkát, mint egy negyed fogpiszkáló. Suhintott vele.

Mind sóbálvánnyá váltak. Csak a szemük forgott ijedten.

Maminti odasétált köztük a fához. Csak úgy fél kézzel megemelte.

– Mássz ki! – mondta.

Dömdödöm kimászott, megkönnyebbülten tapogatta a hátát.

– Dömdödöm – mondta.

Azt jelentette, hogy köszönöm. Aztán még egyszer mondta, hogy dömdödöm. Ez meg azt jelentette: „Ha lehet, ezeket változtasd vissza.”

Maminti megint suhintott a zöld varázsvesszővel. Visszaváltak. Hálálkodtak. Csak Bruckner Szigfrid morgott:

– Remélem, a reggelimet nem változtattad sóbálvánnyá!

A többiek nevétek.

Mamintit, a kicsi zöld tündért Ló Szerafin kék hátára ültették, úgy vitték haza diadallal. Máig is ott lakik köztük.

Őrizd meg a nyári-émlékeket

Praktikus berendezési tárgyak az óceán kincséből

A felhalmozott kagylórengetegből saját gyönyörű és praktikus berendezési tárgyakat készíthetsz, például könyvtámasztót. Ezekkel életre keltheted a természetet, és egyedi atmoszférát teremthetsz. A könyvtámasztóhoz használhatsz kürtcsigát vagy nagyobb kagylókat.

Néhány kreatív dekorációs ötlet segítségével felelevenítheted a nyár legszebb pillanatait, és becsempészheted otthonodba a tenger hangulatát.

Tengerparti szuvenírek az ebédlőasztalon

A tengerparti nyaralás emlékeinek megőrzésére az egyik legjobb mód, ha összegyűjtesz néhány kagylót és kevés homokot a parttól. Ezeket számos módon felhasználhatod dekoráláshoz. Dobd fel az ebédlőasztalt egy mutatós dísszel. Nincs hozzá szükség másra, mint egy átlátszó üvegvázára vagy mécsesre, és néhány gyertyára. Óvatosan önts az üvegbe homokot, tegyél néhány kagylót a tetejére, és helyezz bele középre egy gyertyát. A váza megvédi a lángot a légáramlástól, és a kagylókkal együtt romantikus hangulatvilágítást kölcsönöz otthonodnak.

Kagylóhéj koszorú

Nemcsak karácsonykor dekorálhatod otthonodat hangulatos ünnepi koszorúkkal, a nyár varázsát felélesztheted egy csinos kagylóhéjból készült darabbal is. Néhány egyszerű fehér árnyalatú kagylóval rusztikus díszet kapsz, amit a lakásban és a szabadban is felhasználhatsz.

Óceáni dioráma

Keretezd be legszebb tengerparti fotóidat vagy egy mutatós hajózási térképet, és tedd izgalmassá az óceán kincseivel, így egy

gyönyörű 3D-s képet kapsz. Vágd méretre a képeket, és ragaszd fel egy kartonlapra, rögzíts a képekre kartonból kivágott halakat vagy más tengerparti motívumokat. Ecsettel vigyél fel ragasztót a dioráma aljára, és szórd be homokkal, a keretet díszítheted kagylókkal is, végül pedig helyezd fel egy zsineg segítségével az így kapott diorámát a falra.

Weöres Sándor

A tanévnyitáskor

*Almát, körtét, szilvát, szőlőt,
hoz szeptember,
nekünk új tanévet, tudja
minden ember.*

*Mint az égen átcsóvázó
üstökösök,
ragyogjanak munkánk nyomán
az ötösök.*

*Kívánjuk a húgocskának,
öcsköskönek,
ne legyenek szükiben az
ötösöknek.*

*Kívánjuk tanárainknak,
hogy vödörrel
minket nyakon önthessenek
ötösökkel.*

*Ha szűkölködünk megszolgált
ötösökben,
a tanév nekik se könnyű,
de nekünk sem.*

*Ne mint az üres jászolba
Nincses ökre,
bámuljunk a meg nem szerzett
ötösökre.*

*Köszöntőnkben csökönyös rím
a sok ötös,
mert szándékunk jól tanulni
már örökös.*

Kezdődjön környezetbarátan az új tanév!

Az új tanévben is gondolj a környezetvédelemre – hiszen sok felesleges hulladék keletkezését meg lehet előzni, ha odafigyelünk!

– Ha nem teltek meg, fordítsd meg a régi fűzeteidet, és a hátlapjuktól kezdj egy új tantárgyat. Ha előreláthatóan keveset fogtok jegyzetelni az órán, ez is megteszi.

– Vegyél egy nagy mappát! Olyan papírokat fűzhetsz majd bele, melyeknek az egyik felét már korábban használtad. Ide írhatod majd a tennivalókat, az órarendet, és mindenféle piszkozatot.

– Ne dobd ki a golyóstollaidat, amikor kifogy belőlük a tinta. Inkább vegyél pár új betétet.

– Éljenek a színes ceruzák és a töltőtollba való színes patronok! Ezek helyettesíthetik a filctollakat és a színes kiemelő filcet.

– A fehér javítófesték helyett barátkozz meg a zárójelekkel! Ez környezetkímélőbb, gyorsabb, és nincs erős illata.

– Iratkozz be egy jó kis könyvtárba. Így nem kell megvenned a könyveket, amelyek megtetszenek, elég kikölcsönözni őket.

– Vigyél magaddal kaját! Ezzel megspórolhatsz némi csomagolóanyagot. Előve-

heted a régi, Mickey Mouse-os uzsonnás dobozkádat... Most már nem ciki, inkább retrónak számít.

– Tölts meg egy üveget vízzel vagy gyümölcslével! Napközben lesz mit innod, és a szemetest sem táplárod műanyag flakonokkal.

– Biciklizz és sétálj, amennyit csak lehet! Meglátod, jólesik a mozgás a sok ücsörgés után.

– Díszítsétek ki az osztálytermet! Használhattok préselt faleveleket, tobozokat, különféle kiszáradt terméseket.

TARKA OLDAL

Keresztrejtvény

1	2		3	4		5	6	7	8	
9			10			11				
12			13		14			15		
16		17				18				
		19				20		21	22	
23	24			25	26		27			
28			29			30			31	
32			33			34		35		
								36		

- Mi van messzebb tőlünk? - kérdi a tanár Pistikétől.
  - Kína vagy a Hold?
  - Szerintem Kína.
  - Miből gondold?
  - ...
- A választ megtalárod a rejtvényben.**

Vízszintes sorok: 1. A válasz első része, 9. Ki szerbül, 10. Borul páros betűi, 11. Balkáni nemzet, 12. Igalói részlet (ék. f.), 13. Fordítva tizenéves, 15. Veri, 16. Üdülés, 19. K. E., 20. Fosztogat, 23. Talaj szerbül, 25. Messzire, 27. Kála betűi, 28. Államtudomány, 31. A múlt idő jele, 32. Erbium, 33. O. T., 34. A tévé tartozéka, 36. 1006 Rómában.

Függőleges sorok: 2. Kérdőszó, 3. Francia folyó, 4. Nagy folyónk, 5. Ázsiai nép, 6. 49 római számmal, 7. Bűn betűi (ék. h.), 8. Tán betűi, 14. Inczédi László, 17. Juhok lakása, 18. Égési termék, 21. -..., -be, 22. Valamely alaphangtól a 8. hangig terjed, 24. Papagájnev (ék. h.), 25. Fogyasztotta, 26. Kínai név, 29. Elektromos részecske, 30. Kicsinyítő képző, 35. Radnóti Miklós.

Egy kis festészet

1

51LARUHÁSÁSÁSÁS

Szinyei Merse Pál
festménye

2

	D
LÍ	Ó

Csók István
alkotása

3

D	S
É	

Lotz Károly
munkája

4

MENTE
NAP

Barabás Miklós
festménye

Skandináv rejtvény (25.)

Rejtvényünk a 115 éve Erdélyben született magyar író nevét és három művének címét rejt.

		RÉT	ETET	INDIAI ERDEI FA	FOLYÓCSKA	BOSZNIAI	IBÁR	
		A TÁRGY RAGJA	MÁLTA	SVÉD-ORSZÁG	MÁS ÜVEGBE TÖLTI	FOLYÓ	BETŰI	
						ZÉRÓ	SZEMÉLTET	
		KÉN	PORTUGÁLIA BARLANGOK	KULCSÁR TIBOR A 3. SZEMÉLY		ÉLET EGYNEMŰI	SZALONNÁT FÓZ	
							MARISKA	
	FÉL ÖT		A KÖZEPÉN KÁRÁL MN!	IDEGEN ANTAL ILYEN KOR IS VAN			DEHOGY!	SUGÁR MOND VALAMIT (ÉK.H.)
	TILTÓSZÓ				THAIFÖLD VALAMINEK NAGYOBB RÉSZE	LAJOS..., MAGYAR HELYSÉG VAD BETŰI	LÓRI BETŰI	
		DÉLI PIHENŐ ...TIN TIN						
	GÖRÖG-ORSZÁG FORDÍTVA KIS IBOLYA		ÓG... FORDÍTVA DÍSZ	SZEVASZ A FÖLDRE	TÖK BELSEJE SÉTÁLNI KEZD	SOROZATOSAN VILLAN NÉVELŐ	ÓZON BETŰI SZAMÁR-BESZÉD	
			MESSZI INNEN EZ					IGEKÖTŐ

Szópótló

	A				I		
	Ú	J			Á	S	
É	K	A			B	A	N
	S	A			O	S	
	☀				Ó		

Egyetlen szót kell találnod, amellyel minden sorban értelmes szavakat alkothatsz.

Anagramma

					HOMÁR
					TÉLEN
					ÁLLAT
					VÉREB
					RÉMES
					BÖGRE
					ELMÉK

A betűk átrendezésével alkoss új, értelmes szavakat. Az oszlopban a szombati Magyar Szó mellékletének neve alakul ki.

Betűdominó

N	O	S	Z	T
O	Z	Y	S	O
G	E	T	E	
A	R	R	B	

Ha a dominólapokat helyes sorrendbe rakod egymás mellé, akkor Kosztolányi Dezső egyik versének címét kapod megfejtésül. (A kezdőlapot megjelöltük.)

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Lóugrásban

1			2			3		
G	A	R	I	V	SZ	I	ZS	A
A	☀	Ó	I	☀	D	T	☀	R
LY	U	D	A	Ó	L	Ó	V	A

Két költöző
madár

Két ősi
gyümölcs

Tavak vizein él
és virágzik

Játék a szavakkal

- _____ DOBOZ
- _____ LYUK
- _____ GAZDASÁG
- _____ MEDVE
- _____ SEREG
- _____ ÖZVEGY

Melyik az a szó, amelyik a másik hattal értelmes szókapcsolatot alkothat?

A 23–24. szám megfejtései

Keresztrejtvény

A tengerész, mert felnőtt korában is matrózruhában jár.

Betűrejtvények

- történelem, 2. angolóra,
- énekóra, 4. zongoraóra

Óriásrejtvény

- Athén, Antwerpen, Berlin, Olümpia, London;
- Labdarúgás, vívás, maratoni futószám, úszószámok, öttusa, kosárlabda, ökölvívás

Minikeresztrejtvény

eperfagyi

Szókihúzó

szörfözés

Betűpótlás

Kellemes nyaralást

Csak logikusan

TA – Ha a szemközti szavakat, illetve szótagokat bármely irányból összeolvasod, értelmes szavakat kapsz.

Anagramma

július

Keresztiszavak

Vízszintesen: szederinda, édes a szőlő, kosztümös

Függőlegesen: cseresznye, akaratlan, nyári szünet

Játék a betűkkel

Petike

Egy kis irodalom

Babits

Ölelkező szavak

- víz, 2. fekete, 3. tenger, 4. idő

Lóugrásban

- oroszlán, 2. orrszarvú

Kakukktojás

4/8 – a dominón levő számok összege kilenc

Ábécében

nyaralás

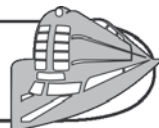
A 22. skandináv rejtvény megfejtése:

BEKÖSZÖNT A CSILLAGÁSZATI NYÁR, PÉTER-PÁL AZ ARATÁS KEZDETE

A király árnyéka

Írta: Hunyady József
Rajzolta: Fazekas Attila

„Húztam az orrom” egész júliusban, amikor arra gondoltam, hogy az idén – egy olasz-francia-osztrák körút reményében, melynek keretében eljuthatunk Veronába, a Garda-tóra, Lyonba, Orléans-ba, Charteres-be, Párizsba és Salzburgba – taizéi zárandókúra jelentkeztem a gyerekekkel együtt. Pontosabban a Taizé melletti Ameugny-ben található Olinda családi táborba. Mit mondjak? Nagyszerű tizenkét napot töltöttünk külföldön, s ebből a legfel-emelőbb a taizéi hét nap volt.

Az Olinda egy szerény ház, ahol a családoknak külön szobájuk van megfelelő komforttal és ellátással. A szállás árának csak az alsó és a felső határát szabják meg: saját belátásunk és lehetőségeink alapján térítjük meg. Mondták, hogy a táborban illik valamilyen munkát vállalni – tehát dolgozni is kell. Amikor bejelentkezéskor említették, hogy mi lesz a dolgunk – ha akarjuk! –, olyan érzésem volt, hogy ők is szinte illendőségből kínálnak valamit. Akartuk. Néhány négyzetméternyi szőnyeget porszívóztunk kétnaponta a gyerekekkel. Nagyon érdekesnek találtam, hogy az egyébként szófogadatlán kiskamaszok – mint az anyém is –, most egymást túlversengve igyekeztek segídezni. Hiába, a közösség hatása.

A napi program délelőtt tízkor kezdődött az egyik sátor alatt. Mindennap más és más országból érkezett fiatal (animátor) mutatta be, írta fel egy transzparensre – hogy jól olvasható legyen – saját népének egy-egy könnyű dalocskáját – saját nyelvén természetesen. Így énekeltünk mi – és a Horváth család, akikkel együtt voltunk – a spanyol és a portugál nyelven kívül kínaiul is, meg valamilyen dél-afrikai nyelven... Ez utóbbi ének nagy hegyekről szólt. A horvát éneket csak azért nem emelem ki, mert az a mi számunkra nem volt kuriózum.

Taizé

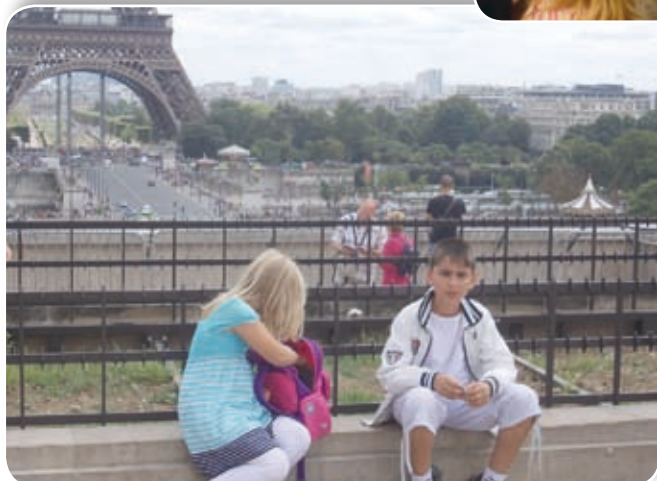
Igen, Taizé nyelve – hát az valami különleges. Ez az a hely a világon, ahol a nyelvek különbözőségének felszabadító ereje van. A közhasználatú nyelv természetesen az angol, de ez egy olyan angol nyelv, amit csak az angolok és az amerikaiak nem értenek meg... Orsolya asszony, a főszervező egyik első bevezető mondata is az volt, hogy „kéri az angol és az amerikai szülőket, hogy fordítsák le gyerekeik számára a taizéi angolt...”

A reggeli énekek után a gyerekek korosztályuk szerinti csoportos foglalkozásra mentek, fiatal animátorokkal, olyanokkal, akik több nyelven beszélnek, hogy minden gyerek értse a történeteket és jól érezze magát. A mi gyerekeink mellé is állítottak magyar animátor lányokat. A napi gyerekprogram eredményeit, az elkészített rajzokat, kézimunkákat rendszeresen kiállították. De: sokat-sokat játszottak, versenyeztek, énekeltek, táncoltak, képességeket fejlesztettek. Egy nap „dolgozni” mentek a nagyobb gyerekek: ablakot mostak. Máskor meg forradalmat játszottak, és „Révólúción!” kiáltással tértek haza. A kisbabák felügyeletét és a tinédzserek (ők voltak a Katapult csoport) foglalkoztatását is megoldották, így a szülők egy időre felszabadultak, és teljesen nyugodtan vehettek részt a délelőtti előadásokon. A téma a József és testvérei-történet volt. Egy papi személy („testvér”) tartotta az előadást

angol nyelven – több nyelvű (francia, német, olasz, spanyol, Horváth Futó Hargita révén: magyar) szimultán fordítás volt. Délután pedig az animátorok el is játszották színpadon ugyanazokat a részleteket József és testvérei életéből, amelyeket délelőtt elemeztünk. Az színpadi előadások nyelve rendkívül egyszerű volt, a történet elnagyolt (hogy a gyerekek is megértsék!), s ami a legérdekesebb: ironikus és parodisztikus. Hogy jól szórakozunk.

Igen, a vallás. Taizé az a hely, ahol nem illik a vallások és felekezetek különbözőségéről beszélni, és senki sem kérdezi meg, hogy milyen vallású vagy. Az imaórák és az istentiszteletek ökumenikus jellegűek, több nyelven (természetesen magyarul is!) folynak. Naponta három időpontban: reggel, délben és este kerül rájuk sor. A taizéi templomban nincsenek padok és székek. A naponta többször porszívóztott szőnyegeken ül mindenki, esetleg a tábor boltjában vásárolható sámlin. A közös éneklés ezeknek az istentiszteleteknek a lényegi momentumuma. Mindenféle nyelven énekeltünk: a latin, az olasz, a francia, az angol, a német mellett, ha jól emlékszem, lengyelül és oroszul is. Igaz, hogy a franciából csak annyit tudunk kiénekelni, hogy Jesus, le Christ..., de énekeltünk, én is meg a gyerek is, holott itthon – rossz hangunk miatt – egyikünk sem meri ezt a templomban megtenni. Hát az valami felemelő érzés, amikor négyezer ember együtt énekel... A Olindában a kisgyerekes szülők számára egy amerikai lelkész tartott külön esti imát – mi is ide jártunk, nagyon érdekes volt. El nem tudom képzelni, hogy „milyen pap” (metodista vagy baptista?) tartotta, de nem is fontos. A gyerekekkel mindennap már előre terveztük, hogy milyen kívánságot (kérést, fohászt) mondunk majd el a saját nyelvünkön, hangosan. Természetesen ez az imaóra is többnyelvű volt, mindenki a saját nyelvén olvasott, s a kézen fogva (s ebben tényleg nem volt kimódoltság, tettetés vagy képmutatás) elmondott záróimát is mindenki hangosan, szép hangzavarban, az anyanyelvén mondta el.

Bence Erika

Mit hoz a szeptember?

A szeptember semmiképp sem lesz eseménytelen a zene világában: MTV-díjkiosztót, új Down- és új Mika-lemezt, Magyarországon pedig éneklő vámpírokat hoz az új tanév első hónapja.

MTV-díjkiosztó

Úgy tudni, hogy az idei MTV Video Music Awards házigazdája **Kevin Hart** színész lesz, és mellette igencsak kemény estére számíthat Miley Cyrus, Wiz Kalifa, Mac Miller és a londoni olimpián aranyérmes szerző amerikai tornász válogatott is, akiket társ műsorvezetőknek kért fel a zenei csatorna. A nagy múltú díjátadó ceremónián a világ legnépszerűbb előadói versengenek a szobrocskákért, látványos műsor és óriási buli keretében. Minden bizonnyal Alicia Keys és a One Direction mellett a Green Day is élőben zenél majd a Los Angeles-i Staples Centerben. A hangulatfelelősök között lesz Pink és Taylor Swift is, és mindketten egy-egy vadonatúj dallal szórakoztatják a nagyrészt. Az MTV-díjkiosztó szeptember 6-án, ma hajnalban lesz.

Mágikus szeptember 17-e

Szeptember 17-én érkezik a **Down** legújabb zenei anyaga. A new orleans-i Down bizonyára egyetlen metálrajongónak sem kell bemutatni. A csapat tulajdonképpen egy ún. metál szuper együttes, amely többek között a Pantera, a Corrosion of Conformity és a Crowbar zenekarok tagjaiból állt össze. Ez azonban pontosan ugyanakkora hátrány, mint előny, hiszen az eredeti együttesekben betöltött elfoglaltságaik miatt a Down (Philip H. Anselmo – ének, Pepper Keenan – gitár, Kirk Windstein

– gitár, Jimmy Bower – dob és Pat Bruders – basszusgitár) még csak most jelenteti meg negyedik lemezét, a hatszamos The Purple EP-t.

A felvételek az énekes otthoni stúdiójában készültek:

– Nem görcsöltünk rá a felvételezésre, minél kevésbé agyalunk, annál természetesebben jön az ihlet. A zenekarban mindenki így gondolkodik: nem akarunk mást, csupán önmagunkat adni a rajongóknak. Ha mi öten bemegyünk egy stúdióba, abból csak valami Downos sülni ki! – állítja Philip H. Anselmo. Az együttes szerint az új album sötét és vészjósló, a hangulatához illő szövegek pedig szintén Philt dicsérik.

Szeptember 17-én jelentkezik **Mika**, a brit dalszerző-énekes is, ezúttal harmadik albumával, amely a The Origin of Love címet viseli. A popsztár már debütálásakor hatalmas sikert aratott: a 2007-es, hihetetlenül fülbemászó Grace Kelly című szám maxija öt hetet töltött a brit kislemez eladási lista élén. Az ugyanebben az évben kiadott első nagylemeze, a Life In Cartoon Motion, többek között a BBC Sound of 2007 címet és egy BRIT Awards-díjat hozott neki. A David Bowie-hoz, Freddy Mercuryhoz és Elton Johnhoz is hasonlított zenész The Boy Who Knew Too Much című második, 2009-es lemezével tovább növelte rajongói táborát, így nem meglepő, hogy a következő két évet folyamatos turnézással töltötte.

A most ősszel megjelenő új anyagon Mika már két éve dolgozik. A The Origin of Love teljes egészében az ő ötlete és koncepciója, sőt a lemez közreműködőit is egymaga választotta ki. A korábbi albumokon dolgozó Greg Wells mellett ezúttal a legendás William Orbit, az Empire Of The Sun Nick Littlemore-ja, Ben-

ny Benassi és egy internetről toborzott fiatal tehetség, a 22 éves FrYars is beállt az album producerei közé. A Pharrel Williamsszel közösen írt és felénekelte beharangozó kislemez, a Celebrate könnyed dance-pop-jával már adott némi ízelítőt a hamarosan érkező műből.

Vámpírok a színpadon

Magyarországon szeptemberben is színpadon hódítanak a vámpírok. A Drakula és a Vámpírok bálja előadások sikere után nincs is mit csodálkozni azon, hogy az idén újabb vámpír témájú darab kerül a magyar közönség elé. New York után legközelebb Magyarországon lesz látható Jake Perrine: Vamp című musicalje. Az új vámpiros produkciót szeptember 7-én és 8-án játsszák a Városmajori Szabadtéri Színpadon, Budapesten, majd 30-ától a József Attila Színházban. A Vamp története szerint Alexandra egyedül tölti szürke hétköznapjait és éjszakáit ódon házában mélyén, mígnem egy este meglátogatják régi tanítványai, a három – azóta felnőtt – gyermek, akik valaha titkon házában töltötték szabad idejüket. A vendégség új szintet hoz Alexandra életébe, fájdalmait és csalódásait maga mögött hagyja, de az éjszakát szinte észrevétlenül megfertőzi a fiatalok között megbúvó sok ellentét, amelyek egyre inkább felszínre kerülnek, míg végül vendéglátójuk titkáról is lerántják a leplet. Amint ráébrednek, hogy Alexandra valójában vámpír, lassan mindhármukat megérinti az örök fiatalság ígérete, amelynek néha még a legerősebbek sem tudnak ellenállni. Egész éjszakát átívelő intrikába kezdendek, hogy megszerezhesék a sötétség ajándékát. Egyikük sem sejtje még, mi vár rájuk...

Ugyanakkor újból meg lehet majd tekinteni a már említett Vámpírok bálja című töretlen sikerrel játszott produkciót, amelyet eddig közel százezren láttak a Pesti Magyar Színházban. Roman Polanski eredeti, nagy sikerű színpadi rendezését, a Vámpírok bálját nemzetközi alkotógárdával, új köntösben állította színre a PS Produkció a Magyar Színház épületében. Szeptember folyamán kilenc alkalommal tekinthető meg, hetedikén játsszák a 175. előadást.

L. M. összeállítása

Poszterünkön

Carlí Rae Jepsen, Árvai Szilvia olvasónk kívánságára.

http://www.hotdog.hu/dalszovegek_magyarul/a-c/carly-rae-jepsen-call-me-maybe

Cher nem tud elbúcsúzni

Nincs kizárva, hogy azoknak lesz igazuk, akik szerint amíg Madonna aktív, addig Cher sem adja magát.

A kilencvenes években a két popdivát említették nagy riválisoknak, és egyesek szerint ez még mindig így van. Hozzá kell tenni ugyanakkor, hogy Cher sokkal előbb kezdte karrierjét, mint Madonna, így az sem furcsa, hogy Cher egyszer már végleg leköszönt a színpadról. Legalább háromszáz búcsúkoncertet tartott 2002 és 2005 között. Az is igaz, hogy már az elmúlt három évben sem bírt magával, nem mellőzte a rivaldafényt, hiszen 2008 és 2011 között Las Vegasban lépett fel a híres Colosseum exkluzív sztárjaként.

Most úgy tűnik, hogy ez nemcsak egy kis nosztalgia volt, és a búcsú is csak ideiglenesnek számított. Minden jel arra mutat, hogy Chernek esze ágába sincs végleg maga mögött hagyni a világot jelentő deszkákat, ugyanis nemrég olyan hírek röppentek szárnyra, miszerint az életét bemutató Broadway musicalen dolgozik, továbbá új lemezének anyagán, és egy újabb koncertturné szervezésén is.

A popdívá elmondta a rajongóinak, hogy egy musical megírása roppant hosszú folyamat, így ne várják az azonnali bemutatót, de azt is elmesélte, miről lesz szó benne. Egyelőre úgy tudni, hogy majd három részből áll, és mindegyik Cher életútjának egy-egy kiemelkedő szakaszát mutatja be. Gigaprodukciónak lévén mindehhez természetesen három énekesnő dukál, akik az adott korszak Cherjét keltik életre a színpadon. Az első a kezdeteket és az exférjével, Sonny Bonóval eltöltött éveket idézi fel. A második rész a Believe nagylemez időszakát állítja színre, amikor Cher folyamatosan a slágerlistákat ostromolta dalaival. Végül a harmadik felvonás a mai Chert hozza közel rajongóihoz.

Mint említettük a musical mellett az énekesnő legújabb nagylemezén is dolgozik. Ezzel a munkával jobban áll, mint a musicallel, olyannyira, hogy épp most kerül a véglegesítés fázisába. Ha elkészül, ez lesz a 2002-es Living Proof óta az első, sorban pedig a huszonhatodik lemeze. Egyelőre annyi biztos, hogy lesz rajta egy duett Lady Gagával. A tervek szerint a rajongók karácsonykor már hallgathatják az új dalokat.

Ha új lemez, akkor turné – mivel ez a kettő úgy összeillik, mint a sültkrumpli és a ketchup. A nagyszabású koncertturné stílusosan a Never Can Say Goodbye nevet viseli majd, és Cher ennek kapcsán egyelőre a színpadi munkálatokkal foglalkozik.

Összeállította: L. M.

SZTÁRVILÁG

J.Lo nem babonás

Jennifer Lopez úgy gondolta, hogy a tizenhármas szám neki nem hoz szerencsétlenséget. Tizenhárom év működés után ugyanis úgy döntött, ő is beáll azok sorában, akik best of albumot adnak ki legnépszerűbb dalaikból. A Dance Again... The Hits album minden bizonnyal július vége felé lát napvilágot, stílusosan tizenhárom szerzeménnyel. A legnépszerűbb slágerek mellett pedig helyet kaphat rajta néhány, eddig még kiadatlan dal is. J.Lo ezzel szeretne kedveskedni azoknak a rajongóknak, akik a kezdetektől szeretik és követik a karrierjét. Egyik a slágergyanús Dance Again – létrejöttét Pitbull felügyelte –, amely a múlt hónapban a 17. helyen debütált az amerikai slágerlistákon. A másik újdonságot, a Goin' In-t Lopez kisasszony az American Idol tehetségkutató műsor fináléjában énekelte először a nagyközönség előtt. A dalt egyébként Flo Rida jegyzi. A régi slágerek, mint a Love Don't Cost A Thing, az On The Floor, az If You Had My Love vagy éppen az I'm Real pedig nem ismert valójukban kerültek fel a korongra, Ja Rule egy kicsit leporolta és áthangszerelte valamennyit. J.Lo a nyáron Enrique Iglesiasszal indult turnéra, első állomásuk július idusa felé Montréal volt, ahol Wisin Y Yandellel erősítve forrósították fel a hangulatot.

Jennifer Lopez egyébként igen sikeres időszakot tudhat maga mögött 2011-es visszatérése óta. Tavaly megjelentetett egy stúdióalbumot Love? címmel, és az American Idol műsor zsűrijében is helyet kapott egy évadra. Nemrég pedig bejelentette, hogy a folytatásban is rész vesz, így egy szezont még biztosan az ítézés székben tölt.

Jennifer Lopez: Dance Again... The Hits számai:

1. Dance Again featuring Pitbull
2. Goin' In featuring Flo Rida
3. I'm Into You featuring Lil Wayne
4. On The Floor featuring Pitbull
5. Love Don't Cost A Thing
6. If You Had My Love
7. Waiting For Tonight
8. Get Right featuring Fabolous
9. Jenny From The Block (Track Masters Remix featuring Styles P. & Jadakiss)
10. I'm Real (Remix featuring Ja Rule)
11. Do It Well
12. Ain't It Funny (Remix featuring Ja Rule & Caddillac Tah)
13. Feelin' So Good (Remix featuring Big Pun & Fat Joe)

A hogy közeledtünk az olaszországi Garda-tó felé, már messziről látszott a partján elterülő híres Gardaland. Először csak a vidámpark különböző tornyai látszottak, de később, ahogy egyre közelebb értünk, mind több dolog tárult elének.

Rengeteg érdekes, gyermekeknek és egyben felnőtteknek való szórakozási lehetőség, építmény, szerkezet, játék került elének. A következőket próbáltuk ki:

- A mesefa egy nagyon érdekes hely, de az egészen kicsiknek nem való, mert ijesztő dolgok is vannak benne. Pl.: forgó szoba, erős zajok és fények, fölemelkedik velünk a széksor, előre meg hátra dől.

- A gyerekeknek való kisebb, a szabadesést bemutató tornyot is kiprobáltuk. Ez egy öt méter

Gardaland

magas szerkezet, amelynek tetejébe padokon fölemelkedünk, persze jól bekötözve, és akkor elenged minket a szerkezet, de két méterenként hirtelen megáll. Ez nem olyan mint az igazi, amely sokkal magasabb és csak felnőttek ülnek bele, és hirtelen, megállás nélkül elenged.

- A következők a hullámvasutak voltak, a hagyományos Mammuth, és a két vad és durva: a Kék tornádó és a Raptor. Mindbe hétfős társaságunk közül csak Tibi és Pajo bácsi mertek beülni, meg anyu, de ő is csak az egyszerűbb Mammuthba.

- Ezután bementünk a vadnyugati városba, ahol egy cowboykocsmban ebédeltünk. Kiprobáltuk az olasz pizzát és italokat.

- Következett a vidámparki nap délutáni része egy nagyon érdekes eseménnyel, ami egy vadvízi gumicsónakos utazás volt, forgásokkal, a tűzhányó belsején való áthaladással, vízesésekkel, csobbanásokkal. Igaz, hogy kiesni nem lehetett, viszont elázni igen, mert fölcsapódott a víz.

- Egy nagyon magas torony tetejére emelkedtünk föl egy űrhajónak kinéző járművel, s ekkor elének tárult nemcsak az egész vidámpark, hanem a Garda-tó és az egész környék. Csodálatos látvány volt.

- Következett a nap egyik fénypontja: a 4D-s filmvetítés, ahol a Jégkorszak c. filmből adtak le egy részletet, s nemcsak „kijötték” a vászonnól a szereplők, hanem még az érzéseket is közvetítették. Esett a hó, rengett velünk a föld, amikor a dinoszauruszok jöttek felénk, fújt a szél, fröcskölt a víz, sőt „leköpött” bennünket a tiranosaurus. De az csak hab volt. Olyan érzés volt, mintha mi is bent lennénk a filmben.

- De a legnagyobb meglepetés a kalózhajó volt. Nem is tudtuk, hogy alatta egy szellemvilág van. Csónakkal leereszkedtünk az alvilágba. Mentünk a város alatti csatornában, barlangokban, lakatlan szigeteken és a „tenger alatt” is. Kalózok, szellemek, csontvázak vettek körül bennünket, és cápák úsztak fölöttünk. Egy részen még ágyúval is lőttek ránk, persze a lövedékek csak a vízbe csapódtak.

- Ültünk a körhintában és sok más kisebb szerkezetet is kiprobáltunk, pl. a kalodát.

- Végül elsétáltunk a tópartra, amelynek sekély részén Vilmával gátat építettünk kövekből.

- Kielenckor továbbutaztunk buszunkkal Franciaország felé.

Zámbó Illés, Bácskertes

CIP – Katalogizacija u publikaciji
 Biblioteka
 Matice srpske,
 Novi Sad

82+79(02.053.2)
 ISSN 0350-9141
 COBIS.SR-ID
 16225794

Vajdaság
 Autonóm Tartomány
 kormánya

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
 Alap

Szekeres László
 Alapítvány

65 éves a Jó Pajtás
 Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvoda Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. megbízott igazgatója: **Bordás Győző** ■ A Magyar Szó napilap megbízott főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Lennert Géza** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár és segédszerkesztő: **Fehér Mária** ■ Lektor: **Buzogány Kardos Julianna** ■ Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Fazekas Attila, Gyarmati Krisztina, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Sztójánovity Livia, Tomán Mária, † Barácius Zoltán ■ Telefon: +381/21/475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lakterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerk@jopajtas.info